

การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
แทนใจ ศรีนอก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการศึกษา
พฤษภาคม 2550

การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร

สารนิพนธ์
ของ
แทนใจ ศรีนอก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการศึกษา
พฤษภาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
แทนใจ ศรีนอก

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจการศึกษา
พฤษภาคม 2550

แทนใจ ศรีนอก. (2550). การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ ก.ศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ :
รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู
โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร
ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล โดยจำแนกตาม เพศ
อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้
หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็น ครูในโรงเรียน
ประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 217 คน เครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประมาณค่าแบบลิเคอร์ท สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์
ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติ จะใช้การเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธี เชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีการใช้หลักสูตร
สถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการจัดการเรียนรู้ มีการใช้
หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้
และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01
4. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่
แตกต่างกัน
5. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและราย
ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้
ด้านสื่อการเรียนรู้ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05

6. ครูที่มีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ครูที่อยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

A STUDY ON THE IMPLEMENTATION OF THE SCHOOL CURRICULUM
OF TEACHERS IN ELEMENTARY SCHOOLS, LUMPINEE GROUP
OF BANGKOK METROPOLIS

AN ABSTRACT
BY
TANJAI SRINORK

Present in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
May 2007

Tanjai Srinork (2007). *A Study on The Implementation of The School Curriculum of Teachers in Elementary Schools, Lumpinee Group of Bangkok Metropolis*. Master Project, M.Ed. (Business Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assoc. Prof. Dr. Suwat Watanawong.

The purposes of this research were to study and compare instructor's educational usage in Primary School among Lumpini Group under Bangkok Office by 4 parts; instructional course, learning management, learning medias and determination and evaluation classified by gender, age, education, teaching experience, experience to use the course and size of school. The subjects were instructors of primary school among Lumpini group under Bangkok Office of 2006 of 217 peoples. The instrument of data collection was Likert estimate questionnaire, the statistics of this data analysis namely; percentage, means, standard deviation, t-test, one way ANOVA. (One Way ANOVA). In case of the difference statistic significantly would compare couple by Sheffe.

The research results found that

1. Instructors have educational by overall and sectors in much level.
2. Instructors whom have been differentially gender, there was used educational area as differential significantly statistic on .05 levels.. When considered the structural program had different educational course as differential significantly statistics on .01 levels and learning management has different educational course as significantly statistics on .05 levels.
3. Instructors whom have been differentially age, there was used the educational course by the differential overall as significantly statistic on .01 levels. When considered by sectors found that learning management, in order to learning communication and determination and evaluation, there was used the differential educational course as significantly statistics on .01 levels.
4. Instructors whom have been differentially, was used educational course by the non-different overall and sectors.
5. Instructors whom have been differentially experience, was used the educational level by the overall and sectors as significantly statistic on .01 levels. When considered by sectors found that learning management, learning communication. There was different educational course as significantly statistic on .01 levels and evaluation and determination, there was used differential educational course as significantly statistics on .05 levels.

6. Instructors whom have been differentially course training, there was used the educational course by the overall different as significantly statistic on .01 levels. When considered by sectors found that learning management, learning management and evaluation and determination, there was used the differential educational course as significantly statistic on .01 levels and the structural course has been differentially significantly statistic on .05 levels.

7. Instructors whom have been in the differentially size of school, there was used the educational course by the overall and sectors without difference.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา
กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ของ แทนใจ ศรีนอก ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรณ สิริแพทย์พิสุทธ์)

..... กรรมการสอบสารนิพนธ์
(อาจารย์ภักดร สกลรักษ์)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติมา สังข์เกษม)
วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และประธานกรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัยอย่างดียิ่ง นับตั้งแต่เริ่มต้น ดำเนินการจนเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพรรณ สิริแพทย์พิสุทธิ์ และอาจารย์ ภัคกร สกลรักษ์ กรรมการสอบสารนิพนธ์ ที่กรุณาเป็นกรรมการในการสอบสารนิพนธ์และให้คำแนะนำที่ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้งคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนและประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย อีกทั้งให้ความเมตตา ประารถนาดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสมจิตต์ สำเร็จสุข อาจารย์อาจารย์สิมฐากร ชูทรัพย์ ดร.จรัสลักษณ์ จิรวินุลย์ อาจารย์ไศยนา บุญยกัลมพ และอาจารย์ธิดิยา จันทพลาบูรณ์ที่ กรุณาให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มลุมพินี โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 17 โรงเรียน และขอขอบคุณครู-อาจารย์ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา ในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ท้ายสุดผู้วิจัย ขอขอบพระคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้อกำลังใจและทุ่มเท แรงกายช่วยเหลือตลอดเวลาที่ดำเนินการวิจัย คุณค่าและประโยชน์ใดๆ ที่ได้จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้กับคุณพ่อ คุณแม่ และบูรพาคณาจารย์ทั้งหลาย ที่ได้สั่งสอนและปลูกฝังคุณความดี ตลอดจนสร้างรากฐานการศึกษาให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด ส่งผลให้การทำสารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ด้วยดี

แทนใจ ศรีนอก

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542	8
หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544	10
นโยบายการศึกษากรุงเทพมหานคร	19
หลักสูตรสถานศึกษา.....	20
การนำหลักสูตรไปใช้.....	31
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	35
งานวิจัยในประเทศ	35
งานวิจัยต่างประเทศ	38
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	40
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	42
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	43
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 (ต่อ)	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	66
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	66
ความสำคัญของการวิจัย.....	66
สมมติฐานการวิจัย.....	66
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	67
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
อภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	74
บรรณานุกรม.....	76
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	82
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย	84
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	99
ภาคผนวก ง ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ	107
ประวัติย่อผู้วิจัย	113

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มลุ่มพินี สังกัด กรุงเทพมหานคร	41
2	จำนวน ร้อยละของสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรม การใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน	48
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน	49
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	50
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการจัดการเรียนรู้	51
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านสื่อการเรียนรู้	52
7	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการวัดผลและประเมินผล	54
8	ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ	55
9	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ	56
10	ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามอายุ	57
11	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวม จำแนกตามอายุ	58
12	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามอายุ	58
13	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านสื่อการเรียนรู้ จำแนกตามอายุ	59
14	การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามอายุ	59

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
15 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการเรียน	60
16 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน	60
17 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร	61
18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	62
19 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	63
20 ปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู	64
21 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถม กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร	65

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดทิศทางการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ชัดเจนไว้ว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์และสมดุลทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยการจัดการศึกษาต้องยึดหลักการสำคัญ คือ ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และสามารถพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ โดยถือหลักสำคัญว่า “ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด” การจัดสาระการเรียนรู้เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรมกระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการให้เหมาะสมกับผู้เรียน การจัดกระบวนการเรียนรู้เป็น การจัดให้มีสาระการเรียนรู้กิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด และความแตกต่างของผู้เรียน เน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญปัญหาหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ ด้วยการประยุกต์ความรู้มาใช้ป้องกันและแก้ไขปัญหาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็นทำเป็น รักการอ่าน ใฝ่รู้ สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสมดุล รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กันจากสื่อการเรียน และแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่อย่างหลากหลาย (สำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร . 2547 : 1 – 2)

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี

ด้วยวิสัยทัศน์ที่เชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาในการสร้างคน เพื่อช่วยกอบกู้วิกฤตเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเป็นการสร้างชาติให้มั่นคงได้อย่างยั่งยืนเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาสร้างชาติ ปรับโครงสร้างและระบบการศึกษา ยึดหลักการบริหารจัดการที่เน้นคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเสมอภาค ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและเชื่อมั่นในนโยบายการศึกษาเพื่อสร้างงานสร้างเยาวชนให้มีความรู้คู่กับการทำงาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยอาศัยอำนาจตามความในบท

เฉพาะการ มาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จึงเห็นสมควร กำหนดให้มีหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยยึดหลักความมีเอกภาพด้านนโยบายและมีความหลากหลายในการปฏิบัติ กล่าวคือ เป็นหลักแกนกลางที่มีโครงสร้างหลักสูตร ยืดหยุ่น กำหนดจุดหมายซึ่งเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในภาพรวม 12 ปี สารการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้แต่ละกลุ่มสาระ และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นเป็นช่วงชั้นละ 3 ปี จัดเฉพาะส่วนที่ จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นไทยความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อให้สถานศึกษาจัดทำสาระในรายละเอียดเป็น รายปีหรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคมภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะ อันพึง ประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ รวมถึงจัดให้สอดคล้องกับ ความสามารถ ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีการจัดการศึกษาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1 จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยทดลองใช้ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายตั้งแต่ปี การศึกษา 2545 ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และ ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งจะให้ครบทุกชั้นในปีการศึกษา 2547 และให้โรงเรียนทั่วประเทศที่จัด การศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2546 ในลักษณะเดียวกับโรงเรียนนาร่อง จนครบทุกชั้นปีในปี การศึกษา 2548 (กระทรวงศึกษาธิการ .2544) โดยสถานศึกษาต้องวางแผนเพื่อกำหนดการ สร้างหลักสูตรสื่อการเรียนรู้ คำอธิบายรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คู่มือ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดหมายของ หลักสูตร โดยกำหนดให้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานการ เรียนรู้ช่วงชั้นทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้สำหรับให้สถานศึกษาได้จัดทำสาระของหลักสูตรและการ จัดการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับแนวทางของหลักสูตร

จากแนวทางการนำหลักสูตรไปใช้ที่กำหนดให้ครูในสถานศึกษาต้องจัดทำเนื้อหาของ หลักสูตรสถานศึกษาของแต่ละโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพชุมชนและ สังคมในแต่ละท้องถิ่นซึ่งแต่ละโรงเรียนได้เริ่มจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจากระดับชั้นประถมศึกษาปี ที่ 1 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2545 ซึ่งจะได้ครบทุกชั้นในปีการศึกษา 2548 จาก การนำหลักสูตรสถานศึกษามาใช้นั้นทำให้ครูผู้สอนบางส่วนที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ โครงสร้างของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อที่จะได้ทราบถึงระดับการนำหลักสูตร ไปปฏิบัติและความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ที่ เกี่ยวข้องหรือสนใจได้นำไปใช้พัฒนา ปรับปรุง การจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ในการที่ จะนำไปปฏิบัติการเรียนรู้เพื่อมุ่งสู่คุณภาพการศึกษาและสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ตามที่สังคมคาดหวังต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร จากการที่ใช้หลักสูตรครบทุกช่วงชั้นแล้วนั้น มีระดับการนำไปปฏิบัติอย่างไรและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร ซึ่งผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการเสนอแนวคิดให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตลอดจนการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาประชากรและกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ทำการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มลุ่มพินี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4 สำนักงานเขต 24 โรงเรียน ซึ่งมีบุคลากรครูจำนวน 539 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นครูในปีการศึกษา 2549 ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยใช้ขนาดของโรงเรียนในการสุ่มได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 217 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 ต่ำกว่า 30 ปี

3.1.2.2 30 - 40 ปี

3.1.2.3 41 ปีขึ้นไป

3.1.3 วุฒิทางการศึกษา

3.1.3.1 ปริญญาตรี

3.1.3.2 สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.4 ประสบการณ์ในการสอน

3.1.4.1 ต่ำกว่า 5 ปี

3.1.4.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

3.1.5 ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร

3.1.5.1 เคย

3.1.5.2 ไม่เคย

3.1.6 ขนาดของโรงเรียน

3.1.6.1 ขนาดเล็ก

3.1.6.2 ขนาดกลาง

3.1.6.3 ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ

3.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตร

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

3.3 ด้านสื่อการเรียนรู้

3.4 ด้านการวัดผลและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่โรงเรียนได้ดำเนินการจัดทำหรือพัฒนาขึ้น โดยจัดทำองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรให้เป็นไปตามขอบข่ายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานแล้วจัดทำสาระหรือรายละเอียดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของโรงเรียน ชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้ง ความถนัด ความสนใจ และความสามารถของนักเรียน หลักสูตรของแต่ละโรงเรียนจึงมีส่วนที่เป็นแกนกลางเหมือนกัน แต่แตกต่างกันในส่วนที่เพิ่มเติมตามวิสัยทัศน์และความต้องการของบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การนำหลักสูตรไปปฏิบัติในการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน ได้แก่

2.1 ด้านโครงสร้างหลักสูตร หมายถึง แนวทางในการปฏิบัติโดยภาพรวมของทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้นจะใช้เวลาเท่าไร และต้องการเน้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ใด สถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องจัดทำโครงสร้างของหลักสูตรเองและ การกำหนดสิ่งต่าง ๆ ให้เรียน ตามมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย ระดับช่วงชั้น สาระการเรียนรู้ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มาตรฐานการเรียนรู้ และเวลาเรียน

2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่นำหลักสูตรไปใช้จะต้องทำแผนประกอบ เพื่อจะได้รู้ว่าจะดำเนินการจัดกิจกรรมอย่างไร ใช้สื่ออุปกรณ์อย่างไร จะวัดผลประเมินผลอย่างไร ใช้เวลานานเท่าไรจะให้ผู้เรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมอย่างไร การจัดการเรียนรู้จะต้อง กำหนดให้ชัดเจน ซึ่งการจัดการเรียนรู้นั้นครูผู้สอนสามารถออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ได้อย่าง อิสระหรือจะใช้รูปแบบที่มีผู้ออกแบบไว้แล้วก็ได้ ข้อสำคัญในการจัดการเรียนรู้จะต้องมีองค์ประกอบ ของแผนการเรียนรู้ที่ดี เช่น มีจุดประสงค์ เนื้อหา แนวการจัดกิจกรรม สื่อ การวัดผลประเมินผล

2.3 ด้านสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การนำทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียนที่ช่วยให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เช่น วัสดุ อุปกรณ์ วิธีการ ตลอดจน คน สัตว์ สิ่งของ ธรรมชาติ รวมถึง เหตุการณ์ หรือ แนวความคิด อาจอยู่ในลักษณะที่ถ่ายทอด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก เพิ่มพูน ทักษะและประสบการณ์ หรือเป็นเครื่องมือที่กระตุ้นให้เกิดศักยภาพทางความคิด (Cognitive tools) ตลอดจนสิ่งที่กระตุ้นให้เป็นผู้แสวงหาความรู้และมีทักษะในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง เพื่อมุ่ง ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.4 ด้านการวัดผลและการประเมินผล หมายถึง ความสามารถของครูที่ใช้พัฒนา คุณภาพของผู้เรียน เพื่อแสดงถึงการพัฒนาการ ความก้าวหน้าและความสำเร็จของการพัฒนา ผู้เรียน โดยต้องมีหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผล มีกระบวนการวัดและประเมินผลมีการสร้าง เครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล มีการตรวจสอบเครื่องมือ ใช้วิธีการประเมินจากสภาพจริง ใช้แฟ้มสะสมงาน หรือประเมินจากการปฏิบัติ รวมถึงการนำผลการประเมิน มาปรับปรุงแก้ไข

3. ครู หมายถึง บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร

4. โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครหมายถึง โรงเรียนที่ทำการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 24 โรงเรียน

5. กลุ่มลุ่มพินี หมายถึง การจัดโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร โดยการแบ่งออกเป็นกลุ่มเขตต่าง ๆ ซึ่ง กลุ่มลุ่มพินีมี 4 สำนักงานเขต 24 โรงเรียน ได้แก่

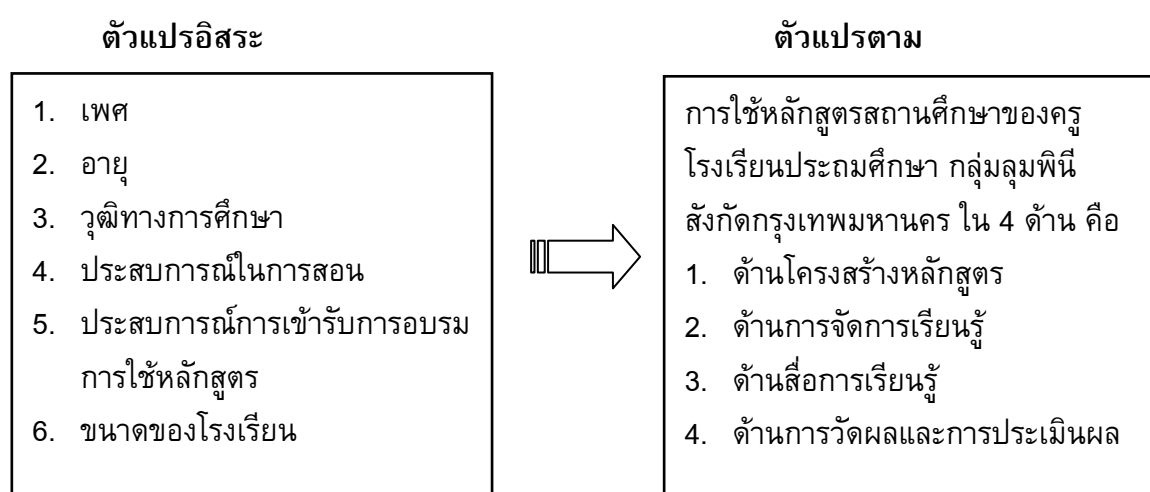
สำนักงานเขตสาทร	จำนวน 2 โรงเรียน
สำนักงานเขตปทุมวัน	จำนวน 9 โรงเรียน
สำนักงานเขตบางรัก	จำนวน 6 โรงเรียน
สำนักงานเขตวัฒนา	จำนวน 8 โรงเรียน

6. ประสิทธิภาพการเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร หมายถึง ครูที่เคยได้เข้ารับการอบรมและไม่เคยเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้รวมถึงการอบรมเกี่ยวกับการจัดทำสื่อการสอนเพื่อให้นำไปจัดการเรียนการสอน

7. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง การจัดแบ่งกลุ่มโรงเรียน ใช้เกณฑ์จำนวนนักเรียนของโรงเรียนเป็นหลักในการจัดแบ่ง ได้แก่

โรงเรียนขนาดเล็ก	มีจำนวนตั้งแต่ 1 - 400 คน
โรงเรียนขนาดกลาง	มีจำนวนตั้งแต่ 401 - 800 คน
โรงเรียนขนาดใหญ่	มีจำนวนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครู ที่มีเพศต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ครู ที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
3. ครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
4. ครู ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
5. ครู ที่มีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
6. ครู ที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ศึกษาและได้ลำดับเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
2. หลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
3. นโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานคร
4. หลักสูตรสถานศึกษา
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 7 ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

- (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
- (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

มาตรา 22 การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้ และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้

(1) ความรู้เรื่องเกี่ยวกับตนเอง และความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(2) ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจ และประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน

(3) ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา

(4) ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา เน้นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง

(5) ความรู้ และทักษะในการประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข

มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

(2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

(3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็นและทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

(4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

(5) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

(6) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียน โดยพิจารณาจากพัฒนาการของ ผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรมและการทดสอบควบคู่ไป ในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับ และรูปแบบการศึกษาให้สถานศึกษา ใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อ และให้นำผลการประเมินผู้เรียนตาม วรรคหนึ่งมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา 27 ให้กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองดีของชาติ การดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการศึกษาต่อให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ

มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดการเรียนรู้ ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญา และวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการรวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนาระหว่างชุมชน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดความมุ่งหมายหลักการ โครงสร้างกิจกรรม มาตรฐานการเรียนรู้ เวลาเรียน การจัดหลักสูตร การจัดเวลาเรียน เป็นมวลง ประสพการณ์ที่จัดให้ผู้เรียนสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข กระบวนการเรียนรู้ต้อง มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิ หน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษา ผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาให้ยึดหลักดังนี้

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน
2. ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545 : 4 – 8) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึงหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง ดังนี้

หลักการ

เพื่อให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นไปตามนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศจึง กำหนดหลักการของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับความสากล
2. เป็นการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียน และประสบการณ์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทยมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพจึงกำหนดจุดมุ่งหมาย ซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์
2. มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักการค้นคว้า
3. มีความรู้อันเป็นสากล รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ทักษะ และศักยภาพในการจัดการ การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยี ปรับวิธีคิด วิธีการทำงานได้เหมาะสมกับสถานการณ์
4. มีทักษะและกระบวนการโดยเฉพาะทางคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ทักษะการคิด การสร้างปัญญา และทักษะในการดำเนินชีวิต
5. รักการออกกำลังกาย ดูแลตนเองให้มีสุขภาพและบุคลิกภาพที่ดี
6. มีประสิทธิภาพในการผลิตและการบริโภค มีค่านิยมเป็นผู้ผลิตมากกว่าเป็นผู้บริโภค
7. เข้าใจในประวัติศาสตร์ของชาติไทย ภูมิใจในความเป็นไทย เป็นพลเมืองดียึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
8. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ภาษาไทย ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี กีฬา ภูมิปัญญาไทย ทรัพยากรธรรมชาติ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม
9. รักประเทศชาติและท้องถิ่น มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้สังคม

โครงสร้าง

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ให้สถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องมีแนวปฏิบัติในการจัดหลักสูตรสถานศึกษาจึงได้กำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. ระดับช่วงชั้น

กำหนดหลักสูตรเป็น 4 ช่วงชั้น ตามระดับพัฒนาการของผู้เรียนดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6

ช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3

ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6

2. สาระการเรียนรู้

กำหนดสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยองค์ความรู้ ทักษะ หรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะหรือค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน เป็น 8 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ภาษาไทย

2.2 คณิตศาสตร์

2.3 วิทยาศาสตร์

2.4 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

2.5 สุขศึกษา และพลศึกษา

2.6 ศิลปะ

2.7 การงานอาชีพและเทคโนโลยี

2.8 ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนทุกคนต้องเรียนรู้ โดยอาจจัดเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นสาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักในการจัดการเรียน การสอนเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด และเป็นกลยุทธ์ในการแก้ปัญหา และวิกฤตของชาติ กลุ่มที่สอง ประกอบด้วย สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์

เรื่องสิ่งแวดล้อมศึกษา หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ไว้ในสาระการเรียนรู้กลุ่มต่าง ๆ โดยเฉพาะ กลุ่มวิทยาศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสุขศึกษาและพลศึกษา

กลุ่มภาษาต่างประเทศ กำหนดให้เรียนภาษาอังกฤษทุกช่วงชั้น ส่วนภาษาต่างประเทศอื่นๆ สามารถเลือกจัดการเรียนรู้ได้ตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระการเรียนรู้ ในแต่ละกลุ่มไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับส่วนที่ตอบสนองความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียนแต่ละคนนั้นสถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มขึ้นได้ให้สอดคล้อง และสนองตอบศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน

3. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

เป็นกิจกรรมที่จัดให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกิจกรรมที่ได้จัดให้เรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม การเข้าร่วมและปฏิบัติกิจกรรมที่เหมาะสมร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขกับกิจกรรมที่เลือกด้วยตัวเองตามความถนัดและความสนใจอย่างแท้จริง การพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ให้ครบทุกด้าน ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม โดยอาจจัดเป็นแนวทางหนึ่งที่จะสนองนโยบายในการสร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีคุณภาพ เพื่อพัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกของการทำประโยชน์เพื่อสังคม ซึ่งสถานศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างมีเป้าหมาย มีรูปแบบ และวิธีการที่เหมาะสม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

3.1 กิจกรรมแนะแนว เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้เหมาะสมตามความแตกต่างระหว่างบุคคล สามารถค้นพบและพัฒนาศักยภาพของตน เสริมสร้างทักษะชีวิต วุฒิภาวะทางอารมณ์การเรียนรู้ในเชิงพหุปัญญา และการสร้างสัมพันธภาพที่ดี ซึ่งผู้สอนทุกคนต้องทำหน้าที่แนะแนวให้คำปรึกษาด้านชีวิต การศึกษาต่อและการพัฒนาตนเอง สู่โลกอาชีพ และการมีงานทำ

3.2 กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผน ประเมิน และปรับปรุงการทำงานโดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เช่น ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ เป็นต้น

4. มาตรฐานการเรียนรู้

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม ที่เป็นข้อกำหนดคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมของแต่ละกลุ่ม เพื่อใช้เป็นจุดมุ่งหมายในการพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งกำหนดเป็น 2 ลักษณะ คือ

4.1 มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป็นมาตรฐานเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4.2 มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

เป็นมาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อผู้เรียนเรียนจบการศึกษาในแต่ละช่วงชั้น คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 6 มาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดไว้เฉพาะ มาตรฐานการเรียนรู้ที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนทุกคนเท่านั้น สำหรับมาตรฐานการเรียนรู้ที่สอดคล้อง กับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ตลอดจนมาตรฐานการเรียนรู้ที่เข้มข้น ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน ให้สถานศึกษาพัฒนาเพิ่มเติมได้

5. เวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดเวลาในการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 – 1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4 – 5 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 2	ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 800 – 1,000 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 4 – 5 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 3	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 3 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,000 – 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 5 – 6 ชั่วโมง
ช่วงชั้นที่ 4	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 6 มีเวลาเรียนประมาณปีละ 1,200 ชั่วโมง โดยเฉลี่ยวันละ 6 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมแสดงไว้ในตารางต่อไปนี้
 โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ช่วงชั้น	ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา	
	ช่วงชั้นที่ 1 (ป.1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4 – 6)	ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1 – 3)	ช่วงชั้นที่ 4 (ม.4 – 6)
	← การศึกษาภาคบังคับ →			
	← การศึกษาขั้นพื้นฐาน →			
กลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม				
ภาษาไทย	●	●	●	●
คณิตศาสตร์	●	●	●	●
วิทยาศาสตร์	●	●	●	●
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	●	●	●	●
สุขศึกษาและพลศึกษา	■	■	■	■
ศิลปะ	■	■	■	■
การทำงานอาชีพและเทคโนโลยี	■	■	■	■
ภาษาต่างประเทศ	■	■	■	■
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	▲	▲	▲	▲
เวลาเรียน	ประมาณปีละ 800 – 1,000 ช.ม.	ประมาณปีละ 800 – 1,000 ช.ม.	ประมาณปีละ 1,000 – 1,200 ช.ม.	ไม่น้อยกว่าปีละ 1,200 ช.ม.

หมายเหตุ

- สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลักเพื่อสร้างพื้นฐานการคิด การเรียนรู้และการแก้ปัญหา
- สาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างความเป็นมนุษย์ และศักยภาพพื้นฐานในการ คิด และการทำงาน
- ▲ กิจกรรมที่เสริมสร้างการเรียนรู้นอกจากสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และการ พัฒนาดนตามศักยภาพ

ทั้งนี้สถานศึกษาอาจจัดเวลาเรียนและกลุ่มสาระต่าง ๆ ได้ตามสภาพกลุ่มเป้าหมายสำหรับการศึกษานอกระบบ สามารถจัดเวลาเรียนและช่วงชั้นได้ตามระดับการศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ.(2545 : 10 – 11) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวถึง การจัดเวลาเรียนในช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 ดังนี้

การจัดเวลาเรียน

ให้สถานศึกษาจัดเวลาเรียนให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมในแต่ละชั้นปี ทั้งการจัดเวลาเรียน ในสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และรายวิชาที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติม รวมทั้งต้องจัดให้มีเวลาสำหรับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนทุกภาคเรียนตามความเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณภาพของผู้เรียนเมื่อเรียนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะส่วนที่จำเป็นสำหรับเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตให้มีคุณภาพ สำหรับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สถานศึกษาสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้สาระและมาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียด ดังนี้

การจัดการเรียนรู้

พระราชบัญญัติการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากจะมุ่งปลูกฝังด้านปัญญาพัฒนาการคิดของผู้เรียนให้มีความสามารถในการคิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณแล้วยังมุ่งพัฒนาความสามารถทางอารมณ์ โดยการปลูกฝังให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของตนเองเข้าใจตนเอง เห็นอกเห็นใจผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาข้อขัดแย้งทางอารมณ์ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

เนื่องจากประเทศไทย และประเทศต่าง ๆ ในโลก กำลังประสบปัญหาด้านสังคมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะเรื่องของความขัดแย้งทั้งความคิด และการกระทำของตัวบุคคล องค์กรและสังคม ฉะนั้น สถานศึกษาจะต้องมุ่งเน้นการเรียนรู้ เพื่อให้เข้าใจสถานการณ์ หาทางแก้ไขโดยเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและวัฒนธรรมเป็นกรณีพิเศษ

การเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีกระบวนการและวิธีการที่หลากหลายผู้สอนต้องคำนึงถึงพัฒนาการ ทางด้านร่างกาย และสติปัญญา วิธีการเรียนรู้ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ควรใช้รูปแบบ / วิธีการที่หลากหลาย เน้นการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้จากธรรมชาติ การเรียนรู้จากปฏิบัติจริง และการเรียนรู้ แบบบูรณาการ การใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ การเรียนรู้คุณธรรมทั้งนี้ต้องพยายามนำกระบวนการ การจัดการ กระบวนการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม กระบวนการคิดและกระบวนการทาง วิทยาศาสตร์ ไปสอดแทรกในการเรียนการสอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เนื้อหา

และกระบวนการต่างๆ ข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้ในลักษณะองค์รวม การบูรณาการเป็นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ร่วมกัน ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนำกระบวนการเรียนรู้จากกลุ่มสาระเดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้มาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนซึ่งจัดได้หลายลักษณะ เช่น

1. การบูรณาการแบบผู้สอนคนเดียว ผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้โดยเชื่อมโยงสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ กับหัวข้อเรื่องที่สอดคล้องกับชีวิตจริงหรือสาระที่กำหนดขึ้นมาเช่น เรื่องสิ่งแวดล้อม น้ำ เป็นต้น ครูผู้สอน สามารถเชื่อมโยงสาระ และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การคิดวิเคราะห์ต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะและกระบวนการการเรียนรู้ไปแสวงหาความรู้ความจริงจากหัวข้อเรื่องที่กำหนด
2. การบูรณาการแบบคู่ขนาน มีผู้สอนตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันจัดการเรียนการสอน โดยอาจยึดหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วบูรณาการเชื่อมโยงแบบคู่ขนาน เช่นผู้สอนคนหนึ่งสอนวิทยาศาสตร์ เรื่องเงา ผู้สอนอีกคนสอนคณิตศาสตร์เรื่องการวัดระยะทาง โดยการวัดเงา คิดคำนวณในเรื่องเงาในช่วงเวลาต่าง ๆ จัดทำกราฟของเงาในระยะต่าง ๆ หรืออีกคนหนึ่งอาจให้ผู้เรียนรู้ศิลปะเรื่องเทคนิคการวาดรูปที่เป็นเงา
3. การบูรณาการแบบสหวิทยาการ การบูรณาการ ในลักษณะนี้นำเนื้อหาจากหลาย ๆ กลุ่มสาระมาเชื่อมโยงเพื่อจัดการศึกษา ซึ่งโดยทั่วไปผู้สอนมักจัดการเรียนการสอนแยกตามกลุ่มวิชา แต่ในบางเรื่อง ผู้สอนจัดการเรียนการสอนร่วมกันในเรื่องเดียวกัน เช่น เรื่อง วันสิ่งแวดล้อมของชาติ ผู้สอนภาษาไทยจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนรู้ภาษา คำศัพท์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ผู้สอนวิทยาศาสตร์จัดกิจกรรมค้นคว้าเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ เป็นต้น
4. การบูรณาการแบบโครงการ ผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยบูรณาการเป็นโครงการ โดยผู้เรียน และครูผู้สอนร่วมกันสร้างสรรค์โครงการขึ้น โดยใช้เวลาเรียนต่อเนื่องกันได้หลายชั่วโมง ด้วยการนำเอาจำนวนชั่วโมงของวิชาต่าง ๆ ที่ครูผู้สอนเคยสอนแยกกันนั้นมารวมเป็นเรื่องเดียวกัน มีเป้าหมายเดียวกัน ในลักษณะของการสอนเป็นทีม ในกรณีที่ต้องการเน้นทักษะบางเรื่องเป็นพิเศษ ครู ผู้สอน สามารถแยกกันสอนได้ เช่น กิจกรรมเข้าค่ายดนตรี กิจกรรมเข้าค่ายภาษาอังกฤษ กิจกรรมเข้าค่ายศิลปะ เป็นต้น

สื่อการเรียนรู้

การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรสถานศึกษามุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และใช้เวลาอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีความยืดหยุ่น สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ และเรียนรู้ได้จากสื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้ทุกประเภท รวมทั้งจากเครือข่ายการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นชุมชนและแหล่งอื่น ๆ เน้นสื่อที่ผู้เรียนและผู้สอนใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียน ผู้สอนสามารถจัดทำและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ขึ้นเองหรือ

นำเสนอ ต่าง ๆ ที่มีอยู่รอบตัวและในระบบสารสนเทศมาใช้ในการเรียนรู้ โดยใช้วิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อ และแหล่งความรู้ โดยเฉพาะหนังสือเรียน ควรมีเนื้อหาสาระครอบคลุมตลอด ช่วงชั้นสื่อสิ่งพิมพ์ควรจัดให้มีอย่างเพียงพอ ทั้งนี้ควรให้ผู้เรียนสามารถยืมได้จากศูนย์สื่อ หรือห้องสมุดของสถานศึกษา

ลักษณะของสื่อการเรียนรู้ที่จะนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ควรมีความหลากหลายทั้ง สื่อธรรมชาติ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยี และสื่ออื่น ๆ ซึ่งช่วยส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีคุณค่า น่าสนใจ ชวนคิด ชวนติดตาม เข้าใจได้ง่าย และรวดเร็วขึ้น รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักวิธีการแสวงหาความรู้ เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง ลึกซึ้งและต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อให้การใช้สื่อการเรียนรู้เป็นไปตามแนวการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง สถานศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่มีหน้าที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรดำเนินดังนี้

1. จัดทำและจัดหาสิ่งที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้เป็นสื่อการเรียนรู้
2. ศึกษา ค้นคว้า วิจัย เพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน
3. จัดทำและจัดหาสื่อการเรียนรู้ สำหรับการศึกษาค้นคว้าของผู้เรียน และสำหรับเสริมความรู้ของผู้สอน
4. ศึกษาวิธีการเลือกและการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมหลากหลาย และสอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้และความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน
5. ศึกษาวิธีการวิเคราะห์และประเมินคุณภาพมาตรฐานสื่อการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นเอง และที่เลือกนำมาใช้ประกอบการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์และประเมินสื่อการเรียนรู้ที่ใช้อยู่กันอย่างสม่ำเสมอ
6. จัดหาหรือจัดให้มีแหล่งการเรียนรู้ ศูนย์สื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในสถานศึกษา และในชุมชน เพื่อการศึกษาค้นคว้าแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้
7. จัดให้มีเครือข่ายการเรียนรู้ เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา ท้องถิ่น ชุมชน และสังคมอื่น
8. จัดให้มีการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานเกี่ยวกับสื่อ และการใช้สื่อการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ให้ผู้สอนใช้พัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพราะจะช่วยให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่แสดงพัฒนาการ ความก้าวหน้า และความสำเร็จทางการเรียนของผู้เรียน รวมทั้งข้อมูลที่จะเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาและเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพสถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบจัดการศึกษา จะต้องจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติ

ในการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน สถานศึกษาต้องมีผลการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการวัดและประเมินทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ ตลอดจนการประเมินภายนอก เพื่อใช้เป็นข้อมูลสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียนแก่ผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและนอกสถานศึกษา

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน

มีจุดหมายสำคัญของการประเมินระดับชั้นเรียน คือ มุ่งหาคำตอบว่าผู้เรียนมีความก้าวหน้าทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการคุณธรรม และค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือไม่ / เพียงใด ดังนั้นการวัดและประเมินจึงต้องใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่ไปในกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยประเมินความประพฤติ พฤติกรรม การเรียน การร่วมกิจกรรม และผลงานจากโครงงานหรือแฟ้มสะสมผลงาน

การประเมินผลระดับสถานศึกษา

เป็นการประเมินผลเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้เป็นรายชั้นปี และช่วงชั้น สถานศึกษานำข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้ รวมทั้งนำผลการประเมินไปพิจารณาตัดสินการเลื่อนช่วงชั้น กรณีที่ผู้เรียนไม่ผ่านมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระต่าง ๆ สถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการเรียนการสอนซ่อมเสริม และประเมินผลการเรียนรู้ด้วย

การประเมินคุณภาพระดับชาติ

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนปีสุดท้ายของแต่ละช่วงชั้นเข้ารับการประเมินคุณภาพระดับชาติ ข้อมูลที่ได้รับการประเมินจะนำไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

นโยบายการศึกษาของกรุงเทพมหานคร

วิสัยทัศน์	กรุงเทพของเราเยาวชน และคนทุกวัยมีความรู้คู่คุณธรรม
ยุทธศาสตร์	พัฒนาการให้บริการการศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ ด้วยการศึกษามีคุณภาพมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน
ภารกิจ	1. สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กก่อนวัยเรียนในชุมชนให้เพียงพอและได้มาตรฐาน

2. เร่งรัดการกำหนดเทคโนโลยีสารสนเทศสู่กระบวนการเรียนการสอนและการบริการของทุกสถานศึกษา
3. พัฒนาครูอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ด้วยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
4. สนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นศูนย์แห่งการเรียนรู้ และการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิตด้วยหลักสูตรการศึกษานอกระบบที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของชุมชน
5. พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้นักเรียนได้เรียนภาษาต่างประเทศอย่างได้ผล
6. เปิดโอกาสให้ภาคเอกชนร่วมจัดการและสนับสนุนการศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาเป็นแหล่งของการแสวงหาความรู้สถานศึกษาจะต้องมีหลักสูตรของตนเอง คือ หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การเรียนรู้ทั้งมวลและประสบการณ์อื่น ๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้ ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาที่ต้องเรียนเพิ่มเติม เป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ทุกภาคเรียนและกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานการปฏิรูปการศึกษา. 2542 : 15) มาตรา 27 กล่าวถึงหลักสูตรสถานศึกษา สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง หลักสูตรที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาในชุมชน และสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษา (2545ค : 6) กล่าวว่าหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แผนหรือแนวทางหรือข้อกำหนดของการจัดการศึกษาที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ โดยส่งเสริมให้แต่ละบุคคลพัฒนาไปสู่ศักยภาพสูงสุดของตน รวมถึงระดับขั้นของมวลประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้สะสมซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้ ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักตนเองมีชีวิตอยู่ในโรงเรียน ชุมชน สังคม และโลกอย่างมีความสุข

วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2545 : 2-3) กล่าวว่าหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การเรียนรู้ และประสบการณ์อื่นๆ ที่สถานศึกษาแต่ละแห่งวางแผนเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยจะต้องจัดสาระการเรียนรู้ทั้งรายวิชาที่เป็นพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม เป็นรายปีหรือรายภาค จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในแต่ละปีหรือภาคและกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน

จากความหมายดังกล่าวข้างต้นสรุปว่า หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง แนวทางที่สถานศึกษาแต่ละแห่ง วางแผนการจัดการศึกษา ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544และสอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชนและท้องถิ่น โดยจัดทำสาระของหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ ไปสู่ศักยภาพสูงสุดของแต่ละบุคคลและนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปปฏิบัติในชีวิตจริง และประสบความสำเร็จในชีวิต อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ความสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา

ตามหลักการของหลักสูตรนั้น จะต้องให้ผู้ใช้หลักสูตรในชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และสนองความต้องการของสังคมที่ใช้หลักสูตรนั้น เพราะหลักสูตรที่สร้างขึ้นมีจุดหมายสำหรับใช้ในชุมชนแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ ก็ย่อมตอบสนองความต้องการของชุมชนนั้นได้มากที่สุด เนื่องจากหลักสูตรแกนกลางกำหนดจุดหมาย เนื้อหาสาระ และกิจกรรมอย่างกว้าง ๆ เพื่อให้ทุกคนได้เรียนรู้ แต่ไม่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับความรู้ตามสภาพและความต้องการของท้องถิ่นได้ หลักสูตรแกนกลางไม่สามารถนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ได้แต่หลักสูตรสถานศึกษาสามารถบูรณาการทรัพยากรท้องถิ่น และภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ในการเรียนการสอนได้ ซึ่งสามารถทำให้ผู้เรียนมีความรักและ ความผูกพันกับท้องถิ่น และสามารถนำทรัพยากรท้องถิ่นมาใช้ประโยชน์ได้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. 2539 :109 -110)

หลักสูตรสถานศึกษามีความสำคัญต่อการช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุก ๆด้าน สามารถชี้แนะให้ผู้บริหารสถานศึกษาครู อาจารย์ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้พยายามจัดมวลประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองในด้านความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ บรรลุตามจุดหมายของการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. 2545 : 1)

ดังนั้นหลักสูตรสถานศึกษาจึงมีบทบาท 3 ประการดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ. 2545ค : 6)

1. เป็นข้อกำหนดที่ทุกคนในสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับสภาพถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนสอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของสถานศึกษาและท้องถิ่น
2. เป็นเอกสารที่บุคคลภายนอกหรือหน่วยงานต่าง ๆ มีไว้ใช้ประโยชน์ในกรณีต้อง

การศึกษาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

3. เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบการประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อประเมินให้สอดคล้องกับสภาพการปฏิบัติงานจริงของสถานศึกษา

ประโยชน์อีกประการหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจนจากการที่สถานศึกษาได้จัดทำหลักสูตรขึ้นใช้เอง ก็คือสามารถสนองความต้องการ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง แม้หลักสูตรกลางจะกำหนดเป็นหลักการไว้ว่า “เป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง” (กระทรวงศึกษาธิการ 2533: 1) แต่ก็มักจะไม่ค่อยบรรลุเจตนารมณ์ที่วางไว้แม้ในอดีตและปัจจุบัน ทั้งนี้เพราะโดยข้อเท็จจริง สภาพโรงเรียนและธรรมชาติของผู้เรียนในแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างและความหลากหลายค่อนข้างสูง เนื้อหาสาระและรายวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดจากส่วนกลางไม่สามารถสนองความต้องการเฉพาะดังกล่าวของโรงเรียนได้ การส่งเสริมให้โรงเรียนกำหนดรายละเอียดของ หรือหลักสูตรแกนกลางหลักสูตรในบางรายวิชาเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับท้องถิ่นและความต้องการของผู้เรียน จึงเป็นทางออกที่จะแก้ปัญหาความจำกัดของความหลากหลายของหลักสูตรได้

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาจะต้องพัฒนาหลักสูตรภายในบริบทและแนวทาง ดังนี้

1. หลักสูตรสถานศึกษาควรพัฒนาให้เด็กเกิดความสุขและความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ เปรียบเสมือนเป็นวิธีสร้างกำลังใจและเร้าใจให้เกิดความก้าวหน้าแก่ผู้เรียนให้ได้มากที่สุด มีความรู้สูงสุดสำหรับผู้เรียนทุกคน ควรสร้างความเข้มแข็ง ความสนใจ และประสบการณ์ให้ผู้เรียนและพัฒนาความมั่นใจ ให้เรียนและทำงานอย่างอิสระและร่วมใจกัน ควรให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้สำคัญ ๆ ในการอ่านออกเขียนได้ ได้ข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีสื่อสารส่งเสริมจิตใจให้อยากรู้ อยากเห็น และมีกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล

2. หลักสูตรสถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาด้านจิตวิญญาณ จริยธรรม สังคม และวัฒนธรรม และโดยเฉพาะพัฒนาหลักการในการจำแนกระหว่างถูกหรือผิด เข้าใจและศรัทธาในความเชื่อของตน ความเชื่อและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ว่ามีอิทธิพลต่อบุคคลและสังคม หลักสูตรสถานศึกษาต้องพัฒนาหลักคุณธรรมและความอิสระของผู้เรียน และช่วยให้เป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยพัฒนาสังคมให้เป็นธรรมขึ้น มีความเสมอภาค ควรพัฒนาความตระหนัก เข้าใจ และยอมรับสภาพแวดล้อมที่ตนดำรงชีวิตอยู่ ยึดมั่นในข้อตกลงร่วมกันต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนทั้งในระดับส่วนตน ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับโลก หลักสูตรสถานศึกษาควรสร้างให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเป็นผู้บริโภคที่ตัดสินใจแบบมีข้อมูล และเป็นอิสระและเข้าใจในความรับผิดชอบ

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรจะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจและเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการศึกษา ผู้สอนต้องปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้และประเมินกระบวนการเรียนรู้ของตน เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลง และผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การศึกษาจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น หากมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปตามความต้องการ และความจำเป็นตลอดเวลาการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จึงเป็นภารกิจหนึ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งภารกิจในการบริหารจัดการหลักสูตรประกอบด้วย

1. การเตรียมความพร้อม
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
3. การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร
4. การดำเนินการบริหารหลักสูตร (ใช้หลักสูตร)
5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล
6. การสรุปผลดำเนินงาน
7. การปรับปรุงพัฒนา

เมื่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่งของสถานศึกษา ดังนั้นเพื่อให้หลักสูตรสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ และเปลี่ยนไปตามธรรมชาติของการศึกษา ผู้สอนจึงต้องปรับปรุงกระบวนการสอนของตน เพื่อสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไปตามผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมและเพื่อความเจริญก้าวหน้า สถานศึกษาจึงควรดำเนินการจัดทำหลักสูตรตามกระบวนการจัดทำหลักสูตร ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 (1) : 48 – 57)

การกำหนดวิสัยทัศน์

สถานศึกษาจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อบ่งบอกว่าโลกและสังคมรอบ ๆ จะเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร และสถานศึกษาจะต้องปรับตัว ปรับหลักสูตรอย่างไร จึงจะพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมกับยุคสมัยในการสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทำได้โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ ผู้เรียนภาคธุรกิจ ภาครัฐในชุมชน ร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษา แสดงความประสงค์อันสูงส่งหรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาให้สถานศึกษาเป็นสถาบันพัฒนาผู้เรียน ที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลักที่สำคัญ ๆ ของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมาย มาตรฐาน แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการ และการติดตามผล ตลอดจนจัดทำรายงานแจ้งสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษาเพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามหลักสูตรของสถานศึกษา และมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของชาติที่กำหนดไว้

กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์โดยอาศัยบุคคลต่าง ๆ เข้าไปมีส่วนร่วมนี้ เป็นกระบวนการที่มีพลังผลักดันให้แผนกลยุทธ์ที่สถานศึกษาสร้างขึ้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีทิศทาง ก่อให้เกิดเจตคติในทางที่สร้างสรรค์ต่องานแก้สังคมของสถานศึกษา มีระบบและหน่วยสนับสนุนในการปฏิบัติงานเกิดขึ้นอย่างเป็นเครือข่าย เช่น ระบบคุณภาพ ระบบหลักสูตร สาระการเรียนรู้ การเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การติดตาม การรายงาน ฐานข้อมูลการเรียนรู้ การวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีระบบสนับสนุนครูอาจารย์ เป็นต้น

กระบวนการสร้างวิสัยทัศน์ด้วยวิธีดังกล่าวนี้จะนำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร การกำหนดสาระการเรียนรู้หรือหัวข้อเรื่องในท้องถิ่นสนองตอบความต้องการของชุมชน

การจัดหลักสูตรสถานศึกษา

จากวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ สถานศึกษาจะต้องจัดทำสาระการเรียนรู้จากช่วงชั้นให้เป็นรายปีหรือรายภาคพร้อมกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้ให้ชัดเจนเพื่อให้ครูทุกคน คือครูผู้สอน และครูสนับสนุน ได้นำไปออกแบบการเรียนการสอน การบูรณาการโครงการร่วม เวลาเรียน การมอบหมายงาน/โครงการ แฟ้มผลงานหรือการบ้าน ที่มีการวางแผนร่วมกันทั้งสถานศึกษา เป็นหลักสูตรสถานศึกษาที่ครอบคลุมภาระงาน การจัดการศึกษาทุกด้านของสถานศึกษา

การกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาค

สถานศึกษานำมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นของกลุ่มสาระต่างๆจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน วิเคราะห์และกำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เป็นรายปีหรือรายภาค ทั้งนี้ต้องพยายามกำหนดให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาด้วย พิจารณากำหนดวิธีการจัดการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การสอน การวัดและประเมินผล พร้อมทั้งการพิจารณาภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น และสามารถกำหนดในลักษณะผสมผสานบูรณาการจัดเป็นชุดการเรียนรู้แบบยืดหยุ่นหรือจัดเป็นโครงการได้

การออกแบบการเรียนการสอน

จากสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง รายปี หรือรายภาค สถานศึกษาต้องมอบหมายให้ผู้สอนทุกคนออกแบบการเรียนการสอน โดยคาดหวังว่าผู้เรียนควรจะสามารถทำอะไรได้ เช่น ช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งมีชั้นประถมศึกษาปีที่ 1,2 และ 3 ผู้เรียนจะเรียนรู้สาระเรื่องที่กำหนดได้ในระดับโดยกตัวอย่างวิชาคณิตศาสตร์ ที่มีสาระที่ 1 จำนวนและการดำเนินการ และมีมาตรฐาน ค 11 : เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง ผู้เรียนใน ช่วงชั้นนี้จะสามารถทำอะไรได้เช่น ในช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ช่วง

ชั้นไว้ข้อหนึ่งว่า มีความคิดรวบยอดและความรู้สึกเชิงจำนวนเกี่ยวกับจำนวนนับและศูนย์ และผู้เรียนในช่วงชั้นนี้จะมีความสามารถอย่างไร เช่น ผู้เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 สามารถนับได้ 1 ถึง 100 และมากกว่า เป็นต้น การออกแบบการเรียนรู้จะต้องให้ผู้เรียนพัฒนาได้ทั้งด้านความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่ดีต่อคณิตศาสตร์และสังคม

การกำหนดเวลาเรียนและจำนวนหน่วยกิต

ในการจัดการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี นั้นสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้เรียนได้รู้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในด้านการอ่าน การเขียน การคิดเลข การคิดวิเคราะห์ และการใช้คอมพิวเตอร์ ด้วยวิธีสอนที่ยึดหัวข้อเรื่องจากกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์หรือสังคมศึกษาเป็นหลักตามความเหมาะสมของท้องถิ่น บูรณาการการเรียนรู้ด้วยกลุ่มสาระต่าง ๆ เข้ากับหัวข้อเรื่องที่เรียนอย่างสมดุล ควรกำหนดจำนวนเวลาเรียนสำหรับสาระการเรียนรู้ ดังตัวอย่างการกำหนดการเรียนในช่วงชั้น ที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 และช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ควรกำหนดจำนวนเวลาสำหรับการเรียนตามสาระการเรียนรู้รายปี ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นในการสอนเพื่อเน้นทักษะพื้นฐาน เช่น การอ่าน การเขียน การคิดเลข และการคิดวิเคราะห์ โดยเฉพาะช่วงชั้นที่ 1 ซึ่งจะต้องจัดให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุขเพลิดเพลิน ซึ่งในแต่ละคาบเวลาไม่ควรใช้เวลายาวเกินความสนใจของผู้เรียน นอกจากผู้สอนจะจัดให้เป็นกิจกรรม เช่น การฝึกให้เขียนหนังสือเป็นเล่ม เป็นต้น

การเรียนการสอนควรดำเนินไปตามความสนใจของผู้เรียนในช่วงชั้นที่ 1 ผู้สอนควรเข้าใจจิตวิทยาการสอนเด็กเล็กอย่างลึกซึ้ง สามารถบูรณาการกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ให้ผสมกลมกลืนตอบสนองต่อชีวิตที่อยากรู้อยากเห็นของเด็กโดยเฉพาะ แต่ต้องไม่ลืมมุ่งเน้นทักษะพื้นฐานดังกล่าวสำหรับในช่วงชั้นที่ 2 ผู้เรียนซึ่งได้ผ่านการเรียนการเล่นเป็นกลุ่มมาแล้ว ในช่วงชั้นนี้จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเริ่มทำงานเป็นทีม การสอนตามหัวข้อเรื่องจึงเป็นเรื่องสำคัญ หัวข้อเรื่องขนาดใหญ่สามารถจัดทำเป็นหัวข้อย่อย ทำให้ผู้เรียน รับผิดชอบไปศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อย่อยเหล่านี้ เป็นการสร้างความรู้ของตนเองและใช้กระบวนการวิจัยควบคู่กับการเรียน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และนำผลงานมาแสดง ทำให้ผู้เรียนทุกคนได้เรียนรู้ผลงานของกันและกันในรูปแบบแฟ้มสะสมผลงาน

แนวทางการจัดหลักสูตรสถานศึกษา

เพื่อให้การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาดำเนินไปด้วยดี บรรลุตามที่คาดหวัง จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานดังนี้

การจัดทำสาระของหลักสูตร

1. กำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคโดยวิเคราะห์จากมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้มาจัดเป็นผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาค ที่ระบุถึงความรู้ความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะเกิดขึ้นหลังจากการเรียนรู้ในแต่ละปีหรือภาคนั้น การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาคของสาระการเรียนรู้ของรายวิชาที่มีความเข้มข้น (Honour Course) ให้สถานศึกษากำหนดได้ตามความเหมาะสม สอดคล้องกับรายวิชาที่จะจัด

2. กำหนดสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคโดยวิเคราะห์จากผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี หรือรายภาคที่กำหนดไว้ในข้อ 1 ให้สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น รวมทั้งสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน

3. กำหนดเวลาหรือจำนวนหน่วยกิตสำหรับสาระการเรียนรู้รายภาคทั้งสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้ที่สามารถศึกษากำหนดเพิ่มเติมขึ้นดังนี้

- ช่วงชั้นที่ 1 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ช่วงชั้นที่ 2 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และช่วงชั้นที่ 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายปีและกำหนดจำนวนเวลาเรียนให้เหมาะสม และสอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้

- ช่วงชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 กำหนดสาระการเรียนรู้เป็นรายภาคและกำหนดจำนวนหน่วยกิตให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานและสาระการเรียนรู้

ในการกำหนดจำนวนหน่วยกิต ของสาระการเรียนรู้รายภาคสำหรับช่วง ชั้นที่ 4 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ใช้เกณฑ์การพิจารณาที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 40 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต

สาระการเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นวิชาเฉพาะของสายอาชีพหรือโปรแกรมทางอื่น ๆ ใช้เกณฑ์การพิจารณา คือ สาระการเรียนรู้ที่ใช้เวลาจัดการเรียนรู้อยู่ระหว่าง 40-60 ชั่วโมงต่อภาคเรียน มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ทั้งนี้สถานศึกษาสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมและใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน

4. จัดทำคำอธิบายรายวิชา โดยการนำผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาค สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค รวมทั้งเวลาและจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดตามข้อ 1 2 และ 3 มาเขียนเป็นคำอธิบายรายวิชา โดยให้ประกอบด้วยรายวิชา จำนวนเวลาหรือจำนวนหน่วยกิต มาตรฐานการเรียนรู้ และสาระการเรียนรู้ของรายวิชานั้น ๆ สำหรับชื่อรายวิชามีแนวทางในการกำหนดดังนี้ ชื่อรายวิชาของสาระการเรียนรู้ให้ใช้ตามชื่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่วนชื่อที่สถานศึกษาจัดทำเพิ่มเติมสามารถกำหนดได้ตามความเหมาะสมทั้งนี้ต้องสื่อความหมายได้ชัดเจน มีความสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชานั้น

5. จัดทำหน่วยการเรียนรู้ โดยการนำเอาสาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคที่กำหนดไว้ไปบูรณาการจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้หน่วยย่อย ๆ เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนรู้และ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในลักษณะองค์รวม หน่วยการเรียนรู้ แต่ละหน่วยประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ และจำนวนเวลาสำหรับการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเมื่อเรียนครบทุกหน่วยย่อยแล้ว ผู้เรียนสามารถบรรลุตามผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีหรือรายภาคของทุกรายวิชาในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ อาจบูรณาการทั้งภายในและระหว่างสาระการเรียนรู้ หรือเป็นการ บูรณาการเฉพาะเรื่องตามลักษณะสาระการเรียนรู้ หรือเป็นการบูรณาการที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผู้เรียน โดยพิจารณาจากมาตรฐานการเรียนรู้ที่มีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน การจัดการเรียนรู้ โดยการปฏิบัติโครงงานอย่างน้อย 1 โครงงาน

6. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์จากคำอธิบายรายวิชา รายปีหรือรายภาคและหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดเป็นแผนการจัดการเรียนรู้และผู้สอน

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยวุฒิและความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้เรียน โดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. จัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเกื้อกูลส่งเสริมการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ เช่น การบูรณาการโครงงาน องค์ความรู้จากกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นต้น
2. จัดกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดตามธรรมชาติ และความสามารถ ความต้องการของผู้เรียนและชุมชน เช่น ชมรมทางวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น
3. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกในการทำประโยชน์ต่อสังคม เช่น กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี เป็นต้น
4. จัดกิจกรรมประเภทบริการด้านต่าง ๆ ฝึกการทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม
5. ประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยให้ถือว่าเป็นเกณฑ์ประเมินผลการผ่านช่วงชั้นเรียน

การกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์

สถานศึกษาต้องร่วมกับชุมชนกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่สถานศึกษาจะกำหนดเป็นคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น สามารถกำหนดขึ้นได้ตามความต้องการ โดยให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความจำเป็นที่จะต้องมีการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมดังกล่าวให้แก่ผู้เรียนเพิ่มจากที่กำหนดไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ในแต่ละภาคเรียน

หรือปีการศึกษาครูผู้สอนต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนโดยเป็นการประเมินเชิงวิวินิจฉัย เพื่อการปรับปรุงพัฒนาและการส่งต่อ ทั้งนี้ควรประสานสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องร่วมกันประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รายปี / รายภาค ในแต่ละช่วงชั้นสถานศึกษาต้องจัดให้มีการวัดและประเมินผลรวมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อทราบความก้าวหน้าและพัฒนาการของผู้เรียน สถานศึกษาจะได้นำไปกำหนดแผนกลยุทธ์ในการปรับปรุงพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด แนวทางการวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เป็นไปตามที่สถานศึกษากำหนด

การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานมีรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหาการวางแผนแก้ไขปัญหาหรือพัฒนา การดำเนินการแก้ปัญหาหรือพัฒนา การเก็บรวบรวมข้อมูล การสรุปผลการแก้ปัญหา หรือพัฒนา การรายงานผลการเรียนรู้ และการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

ทาบ (Taba, 1962) นักพัฒนาหลักสูตรชาวอเมริกัน ให้ความเห็นสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง โดยยึดหลักการดำเนินการจากระดับล่างหรือระดับรากหญ้า ทาบมีความเชื่อว่าครูใน โรงเรียนซึ่งเป็นผู้สอนโดยตรงควรจะเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเองมากกว่าส่วนกลางหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงเป็นผู้จัดทำและจัดส่งมาให้ และกล่าวว่าครูควรจะเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากการสร้างหน่วยการเรียนรู้การสอนในเนื้อหาเฉพาะสำหรับเด็กในโรงเรียนก่อน ความเห็นดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายปฏิรูปการศึกษาในครั้งนี้

ได้กำหนดกระบวนการพัฒนาหลักสูตรในระดับโรงเรียนออกเป็น 5 ขั้นตอน ซึ่งสามารถปรับใช้ได้กับบริบทของประเทศไทย ดังนี้

1. การผลิตหน่วยการเรียนรู้การสอนหรือหลักสูตรเฉพาะรายวิชาการดำเนินการจะเป็นไปในลักษณะนำร่องกระบวนการจัดทำหลักสูตรในลักษณะหน่วยการเรียนรู้หรือหลักสูตรเฉพาะรายวิชา มีกิจกรรมดำเนินการ 8 ประการ ดังนี้

1.1 การวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน ในขั้นนี้คณะกรรมการหลักสูตรของโรงเรียนจะสำรวจความต้องการของผู้เรียนเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำหลักสูตร โดยพิจารณาจากช่องว่าง จุดบกพร่องและความหลากหลายแห่งภูมิหลังของผู้เรียน

1.2 การกำหนดจุดหมาย ภายหลังจากได้วิเคราะห์ความต้องการของนักเรียนแล้ว ผู้วางแผนหลักสูตรจะช่วยกันกำหนดจุดหมายที่ต้องการ

1.3 การเลือกเนื้อหา เนื้อหาสาระหรือหัวข้อเนื้อหาที่จะนำมาศึกษาได้มาโดยตรงจาก จุดหมาย คณะผู้ทำหลักสูตรไม่เพียงแต่จะต้องพิจารณาจุดหมายในการเลือกเนื้อหาเท่านั้น แต่ จะต้องพิจารณาความสอดคล้องและความสำคัญของเนื้อหาที่เลือกด้วย

1.4 การจัดเนื้อหา เมื่อได้เนื้อหาสาระแล้ว งานขั้นต่อไปคือ การจัดลำดับเนื้อหา ซึ่ง อาจจัดตามลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก หรืออาจจัดตามลักษณะหรือธรรมชาติของ เนื้อหาสาระที่ต้องการให้ผู้เรียนเรียนรู้ การจัดเนื้อหาที่เหมาะสมควรจะสอดคล้องกับวุฒิภาวะของ ผู้เรียน ความพร้อมของผู้เรียนและระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

1.5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องเลือกวิธีการหรือ ยุทธวิธีที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้กับเนื้อหาได้ นักเรียนจะทำความเข้าใจเนื้อหาผ่านกิจกรรมการ เรียนรู้ที่กว้างแผนหลักสูตรและครูเป็นผู้เลือก

1.6 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ตัดสินใจวิธีการที่จะจัดและกำหนดกิจกรรมการ เรียนรู้ และการจัดลำดับขั้นตอนของการใช้กิจกรรม ในขั้นนี้ครูจะปรับยุทธวิธีให้เหมาะกับนักเรียน เฉพาะกลุ่มที่ครูรับผิดชอบ

1.7 การกำหนดสิ่งที่จะต้องประเมินและวิธีการในการประเมิน ครูผู้สอนในฐานะ ผู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรจะต้องประเมินและตรวจสอบให้ได้ว่าหลักสูตรดังกล่าวบรรลุ จุดหมายหรือไม่ ครูผู้สอนจะต้องเลือกเทคนิควิธีอย่างหลากหลายเพื่อใช้ให้เหมาะสมกับการวัดผล สัมฤทธิ์ของผู้เรียน และให้สามารถบอกได้ว่าจุดหมายของหลักสูตรได้รับการตอบสนองหรือไม่

1.8 การตรวจสอบความสมดุลและลำดับขั้นตอน ผู้จัดทำหลักสูตรจะต้องมุ่งเน้นที่ การจัดทำหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนรู้ให้คงเส้นคงวาและสอดคล้องภายในตัวหลักสูตรเอง การดำเนินการในลักษณะนี้ก็เพื่อให้ผู้เรียนเกิดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและเกิดความ สมดุลในเนื้อหาและประเภทของการเรียนรู้

2. การนำหลักสูตรหรือหน่วยการเรียนรู้ไปทดลองใช้ เมื่อคณะผู้รับผิดชอบหลักสูตรได้ จัดทำหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรในรูปของสื่อหรือบทเรียนต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว คณะครูก็จะนำเอกสารหลักสูตรเหล่านั้นไปทดลองสอนในชั้นเรียนที่รับผิดชอบ มีการสังเกต วิเคราะห์และเก็บรวบรวมผลการใช้หลักสูตรและการจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการ ปรับปรุงหลักสูตรให้สมบูรณ์ขึ้นในโอกาสต่อไป

3. การปรับปรุงเนื้อหาในหลักสูตรให้สอดคล้องกัน ในขั้นตอนนี้จะต้องปรับหน่วยการเรียนรู้ หรือหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง โดยพิจารณาความสอดคล้อง ระหว่างความสามารถของผู้เรียนกับทรัพยากรที่โรงเรียนมีอยู่และกับพฤติกรรมการสอนของครู มี การรวบรวมข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ได้จากการทดลองไว้ในคู่มือครู เพื่อจะใช้เป็นข้อสังเกตและแนวทางที่ จะช่วยให้ครูได้จัดกิจกรรม การสอนอย่างรอบคอบ

4. การพัฒนากรอบงาน ภายหลังจากจัดทำบทเรียนหรือหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ จำนวน หนึ่งแล้ว ผู้พัฒนาหลักสูตรจะต้องตรวจสอบหลักสูตรและสื่อในแต่ละหน่วยหรือแต่ละรายวิชา ใน ประเด็นของความเหมาะสมและความเพียงพอของขอบข่ายเนื้อหา และความเหมาะสมของการ

จัดลำดับเนื้อหา ครูหรือผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนาหลักสูตรจะต้องรับผิดชอบจัดทำหลักการ และเหตุผลของหลักสูตรโดยดำเนินการผ่านกระบวนการการพัฒนากรอบงาน

5. การนำหลักสูตรไปใช้และเผยแพร่ เพื่อให้ครูที่เกี่ยวข้องนำหลักสูตรไปใช้จริงในระดับ ห้องเรียนอย่างได้ผล จำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องจัดฝึกอบรมครูประจำการอย่างเหมาะสม

การประเมินคุณภาพของหลักสูตรสถานศึกษา

หลังจากที่สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเรียบร้อยแล้ว จะต้องมีการประเมินคุณภาพเอกสาร ก่อนนำไปใช้ เพื่อจะได้ทราบถึงจุดเด่นและจุดอ่อนของหลักสูตรจะได้ปรับปรุงแก้ไขก่อนการนำไปใช้

สจัต อุทรานันท์. (2532 : 246 – 258) เสนอวิธีการประเมินคุณภาพเอกสารหลักสูตรก่อน นำไปใช้ ได้แก่

การประเมินคุณภาพเอกสารหลักสูตร สามารถทำได้ดังนี้

1. โดยคณะพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นผู้ร่างหลักสูตรเป็นผู้ประเมินคุณภาพเอกสารหลักสูตร เองเช่นเป็นการศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียด ภายหลังการเขียนหลักสูตรเสร็จสิ้นแล้วประมาณ 2-3 สัปดาห์โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับหลักสูตรทั่วไปและผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของวิชาต่างๆที่บรรจุไว้ในหลักสูตรเป็นผู้ประเมินคุณภาพเอกสาร หลักสูตร

2. การประเมินคุณภาพของเอกสารหลักสูตรโดยการทดลองใช้หลักสูตร โดยดำเนินการ ตามวิธีการวิจัยเชิงทดลองโดยใช้สถานการณ์จริงเป็นที่สำหรับการทดลอง และต้องควบคุมสถานการณ์ ต่าง ๆ ให้เป็นไปโดยธรรมชาติของการใช้หลักสูตรในสถานการณ์จริงมากที่สุด ซึ่งจะทดลอง หลักสูตรทั้งระบบกับกลุ่มทดลองในขอบเขตที่จำกัดหรือเลือกเอาเฉพาะตอนใดตอนหนึ่งของ หลักสูตรมาทดลองใช้กับกลุ่มทดลองก็ได้

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539 : 193 – 194) กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรควรมีการ ดำเนินการเป็นระยะ ๆ โดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

1. การประเมินหลักสูตรก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ ในระหว่างการพัฒนาหลักสูตรควรมี การตรวจสอบทุกขั้นตอนของการจัดทำ เมื่อสร้างหลักสูตรแล้วก่อนการนำไปใช้จริงควรมีการ ประเมินตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรโดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการพัฒนา หลักสูตร ทางด้านเนื้อหาวิชา ทางด้านวิชาชีพครู เป็นต้น

2. การประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้เพียงใด จะได้แก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

3. การประเมินหลักสูตร หลังจากใช้หลักสูตรมาระยะหนึ่งควรประเมินหลักสูตรทั้ง ระบบ เพื่อสรุปผลตัดสินว่าหลักสูตรที่จัดทำขึ้นนั้นควรดำเนินการใช้ต่อไป หรือควรปรับปรุงแก้ไข ให้ดีขึ้นหรือควรยกเลิก

จากการประเมินคุณภาพหลักสูตรดังกล่าว สรุปว่าการประเมินคุณภาพหลักสูตรควรประเมินเป็น 3 ระยะดังนี้

1. ก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ สามารถประเมินโดย

1.1 ประเมินเอกสารหลักสูตร

1.1.1 คณะพัฒนาหลักสูตรซึ่งเป็นผู้สร้างหลักสูตรเอง

1.1.2 ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถด้านการพัฒนาหลักสูตรและผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้านเนื้อหาสาระของวิชานั้น ๆ

1.1.3 ใช้เทคนิคประยุกต์วิเคราะห์องค์ประกอบ 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมาย การเรียนการสอน และการประเมินผล

1.2 ประเมินโดยการนำหลักสูตรไปทดลองใช้

1.2.1 ทดลองหลักสูตรทั้งระบบ

1.2.2 เลือกเอาเฉพาะตอนใดตอนหนึ่งของหลักสูตรมาทดลอง

2. ระหว่างการใช้หลักสูตร

3. หลังการใช้หลักสูตร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยประเมินคุณภาพสาระของหลักสูตรที่ครูจัดทำขึ้นก่อนการนำไปใช้ โดยการประเมินเอกสารหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ ด้านหลักสูตร เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลาไม่สามารถนำหลักสูตรที่จัดทำขึ้นไปทดลองใช้ ทั้งระบบได้

การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นกระบวนการที่จะให้หลักสูตรกลายเป็นการปฏิบัติขึ้นมา การนำหลักสูตรไปใช้รวมถึงกิจกรรมหลายๆอย่าง แต่ละกิจกรรมที่สำคัญที่สุด คือ การสอน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ ในขณะที่หลักสูตรต้องพึงการสอน การสอนต้องพึงหลักสูตร เช่นกันเพราะถ้าปราศจากหลักสูตร การสอนก็ไม่สามารถดำเนินไปอย่างเป็นระบบ ระเบียบและถูกทิศทาง

ดังนั้นผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวม ความหมาย แนวคิด ผู้เกี่ยวข้องและขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2538 : 140 – 141) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลนั้นควรจัดวางแผนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. การเตรียมวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่จะต้องศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรว่าจุดมุ่งหมายของการพัฒนาหลักสูตรและการสอนครั้งนี้มีเป้าประสงค์ที่แท้จริงคืออะไร และสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนและชุมชน โรงเรียนมีความพร้อมต่อการใช้หลักสูตร ด้านวัสดุ

ประกอบหลักสูตรและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ที่จะมีส่วนช่วยในการพัฒนาหลักสูตร งบประมาณและอาคารสถานที่ การเตรียมบุคลากร การวางแผนเพื่อการใช้หลักสูตรให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่าย

2. การเตรียมการจัดอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ควรจัดอบรมในรูปการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูได้ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและวิธีนำหลักสูตรไปปรับใช้ในห้องเรียน โดยการสร้างกำหนดการสอน การเลือกและการจัดประสบการณ์เรียนและทดลองสอนต้องมีผู้คอยดูแลนิเทศและการบริการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

3. การจัดครูเข้าสอน เป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพราะครูเป็นผู้มีประสบการณ์ในการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นผู้ทำให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสและมีส่วนร่วมในชีวิตสังคมปัจจุบัน

4. การจัดตารางสอน เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ ระดับความยากง่าย ช่วงการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียนเหมาะสมกับวัยและความสามารถ อัตราเวลาเรียน การใช้อาคารสถานที่ ห้องเรียนต้องมีการใช้ตลอดเวลา

5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน ได้แก่ แผนการสอนพัฒนาคู่มือครูแบบเรียนและสื่อการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องจัดทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสามารถ ความสนใจและตรงกับความต้องการของชุมชน

6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร เป็นสิ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจว่าการใช้หลักสูตรจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างไรเกี่ยวกับการเรียนรู้ เจตคติ ความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งที่ต้องคำนึงถึง คือ สื่อ เช่น วิทยุ โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์จะช่วยได้มาก ควรทำติดต่อกันแต่ไม่ควรนานเกินไปในแต่ละครั้ง

7. การจัดสภาพแวดล้อม อาคารสถานที่และการเลือกสรรโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตรการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนเป็นสิ่งสำคัญด้วยการเรียนไม่เกิดขึ้นที่ห้องเรียนเท่านั้น การจัดบริการอาหารกลางวัน เลือกบริโภคอาหารที่เป็นประโยชน์ได้สัดส่วน มารยาทในการรับประทานอาหารซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้และผลจากการเรียนรู้จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงชีวิตความเป็นอยู่ของครอบครัวผู้เรียนต่อไป

8. การจัดโครงการประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรเป็นสำคัญต้องกระทำเป็นขั้นตอน ตามจุดมุ่งหมายของการใช้หลักสูตรที่กำหนดไว้ชัดเจน การประเมินทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

ธำรง บัวศรี (2542 : 303 – 321) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนที่สำคัญของการพัฒนาหลักสูตรมีหลักที่ต้องคำนึงถึง คือ

1. การนำหลักสูตรใหม่เข้าแทนที่หลักสูตรเดิม ได้แก่ ดำเนินการเปลี่ยนแปลงต้องให้เสร็จเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ผู้เรียนหลักสูตรได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด ต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารงานทั้งหลักสูตรใหม่และหลักสูตรเดิม

2. การเตรียมการเป็นสิ่งจำเป็นต้องควบคู่ไปด้วย คือ การเตรียมประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมบุคลากร การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ การเตรียมอาคารสถานที่ การเตรียมระบบบริหารสถานศึกษา การเตรียมงบประมาณค่าใช้จ่าย การเตรียมชุมชนและสังคม เป็นต้น

3. การตรวจสอบก่อนที่จะนำหลักสูตรไปใช้ ได้แก่ ความพร้อมของหลักสูตร ความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของโครงการต่าง ๆ ที่สนับสนุนหลักสูตร

4. การบริหารงานการใช้หลักสูตร การดำเนินงานการใช้หลักสูตรเป็นไปตามความมุ่งหมายที่วางไว้ได้ การสนับสนุนส่งเสริมและการกำกับดูแล ด้านกำลังคน ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเคื่องมือใช้สื่อการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และการเพิ่มขวัญ และกำลังใจ การนิเทศการศึกษา และแนะแนวการศึกษา ตลอดจนการกำกับดูแลเพื่อควบคุมคุณภาพหลักสูตร

สุณีย์ ภูพันธ์ (2546 : 221 – 225) ได้กล่าวว่า การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญจะบังเกิดผลต่อการใช้หลักสูตรอย่างแท้จริง การนำหลักสูตรไปใช้ควรจะเป็นวิธีการปฏิบัติที่มีหลักเกณฑ์และมีกระบวนการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพที่มั่นใจได้ว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นนั้นจะได้มีโอกาสนำไปปฏิบัติจริงอย่างแน่นอน มีหลักการในการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. การวางแผนและเตรียมการในการนำหลักสูตรไปใช้บุคลากรที่เกี่ยวข้องควรศึกษาวิเคราะห์ ทำความเข้าใจหลักสูตรที่จะนำไปใช้ให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อปฏิบัติในทางองเดียวกันสอดคล้องต่อเนื่องกัน

2. มีบุคคลทำหน้าที่ประสานงานแต่ละขั้นตอนของการนำหลักสูตรไปใช้ นับแต่การเตรียมการด้านวิธีการ สื่อ การประเมินผล การจัดอบรมผู้ที่พัฒนาครู อบรมผู้ใช้หลักสูตรและการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร

3. การนำหลักสูตรไปใช้ต้องดำเนินการอย่างมีระบบ เป็นไปตามขั้นตอนที่วางแผนและเตรียมการไว้

4. คำนี้ถึงปัจจัยสำคัญ ที่จะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จ ปัจจัยนั้น ได้แก่ งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เอกสารหลักสูตร สถานที่ที่เป็นแหล่งความรู้ประสบการณ์ต้องเตรียมอย่างดี และพร้อมที่จะให้การสนับสนุน

5. ครูต้อง ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่และจริงจังตั้งแต่การอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและเจตคติ การให้ การสนับสนุนด้านปัจจัยต่าง ๆ

6. การนำหลักสูตรไปใช้ให้จัดตั้งหน่วยงานที่มีผู้อำนวยการพิเศษ เพื่อให้การสนับสนุนและพัฒนาครู ทำหน้าที่นิเทศ ติดตามผลการนำหลักสูตรไปใช้

7. หน่วยงานและบุคลากรในฝ่ายต่าง ๆ ต้องปฏิบัติงานในบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ จะเป็นตัวบ่งชี้ว่าการนำหลักสูตรไปใช้จะประสบความสำเร็จหรือล้มเหลว

8. ผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องของทุกฝ่ายต้องมีการติดตามและประเมินผลเป็นระยะ ๆ เพื่อจะได้นำข้อมูลต่าง ๆ มาประเมินวิเคราะห์ ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงและการวางแผนทางในการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าแนวคิดที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ คือ การนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคคลหลายฝ่าย โดยมีการวางแผนงานเพื่อใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรใหม่เข้าแทนที่หลักสูตรเดิม การบริหารงานการใช้หลักสูตร การเตรียม

และพัฒนาบุคลากร ตรวจสอบความพร้อมของหลักสูตรและครูผู้สอน การจัดบริการวัสดุประกอบ หลักสูตรและสื่อการเรียน การประชาสัมพันธ์ การจัดสภาพแวดล้อม การนิเทศติดตามและ ประเมินผลเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรต่อ ๆ ไป

บทบาทของครูเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญยิ่ง เพราะเป็นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การใช้หลักสูตรเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนด้านหลักสูตร นักการศึกษา ได้ให้ทัศนะไว้หลายท่าน ดังนี้

วิญญู ทรัพย์ะประภา (2524 : 21-23) ได้กล่าว ครูมีบทบาทในการใช้หลักสูตร ในเนื้องานที่ปฏิบัติคือ ทำการสอนโดยศึกษาเด็ก ศึกษาหลักสูตร แผนการสอน คู่มือครู การ เตรียมการจัดการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล มีวิธีปฏิบัติดังนี้

1. ทำความรู้จักเด็ก ศึกษาปัญหาเป็นรายบุคคล ให้ความรู้สึกอบอุ่นใจแก่เด็ก
2. ทำความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตร
3. ศึกษาแผนการสอน คู่มือครู ให้เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งก่อนทำการสอน
4. เตรียมสื่อการเรียนที่จะใช้ในการสอนแต่ละครั้งก่อนการสอน
5. จัดเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดเป็น รู้จักหาเหตุผล รู้จักตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ และส่งเสริมให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน และใช้เวลาว่างในการ แสวงหาความรู้เพิ่มเติม
6. ทำการสอนทุกครั้งอย่างมีจุดหมาย ครูต้องรู้อยู่ตลอดเวลาว่า วิชาที่ตนกำลังสอน อยู่ไหน สอนโดยมีจุดประสงค์อะไร
7. ฝึกหาวิธีการประเมินผลและรู้จักใช้เครื่องมือประเมินผลที่ถูกต้องตามลักษณะ กิจกรรมการเรียนและประมวลผลผลการจัดให้เด็ก

แรมสมร อยู่สถาพร (2533 : 82-85) ได้กล่าวถึง การใช้หลักสูตรจะบรรลุวัตถุประสงค์ ครูทุกคนควรมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรที่จะต้องนำมาใช้ ครูควรจะได้รับ การฝึกฝนให้มีความรู้ทางด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล ตลอดจนความรู้ด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับเด็กที่สอน ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความเห็นของบุคคลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้บริหาร หน่วยงานที่สำคัญที่สุด สำหรับการบริหารการศึกษาทั้งหมด คือ โรงเรียนเพราะโรงเรียนเป็น หน่วยปฏิบัติ เป็นผู้นำเอาหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างและเนื้อหาของหลักสูตรทั้งหมด ที่หน่วยงานระดับชาติวางเอาไว้ใช้ให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ ส่วนครูผู้ให้การศึกษาแก่

นักเรียน ซึ่งเป็นผู้รับการศึกษาโรงเรียนจะขาดครูไม่ได้ในโลกแห่งการศึกษา เราไม่สามารถหาอะไรมาแทนครูได้ถึงแม้ว่าจะมีเครื่องมือเครื่องใช้ หรือเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นอย่างมากมายก็ตาม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กองวิจัยทางการศึกษา (2544) ได้สำรวจความคิดเห็นครูเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาความคิดเห็นครูต่อสาระของหลักสูตรและการนำหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการสำรวจพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) มีความเห็นว่า การนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ให้ได้ผลนั้น ควรมีการพัฒนาใน 4 ด้านหลักๆ คือ การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการศึกษาให้เข้มแข็ง ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งเสนอกลยุทธ์การพัฒนาในแต่ละด้านไว้ด้วย นอกจากนี้ ควรมีผู้ให้คำแนะนำปรึกษาระหว่างการดำเนินงานการนำหลักสูตรไปใช้ และควรมีการทดลองใช้หลักสูตรก่อนใช้จริงอย่างน้อย 1 ปี

ชลดา แสงวัฒน์. (2524 :บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 25421 ในกลุ่มทักษะของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัด โรงเรียนราษฎร์ในเขตกรุงเทพมหานคร การศึกษาพบว่า ครูส่วนมากมีความเห็นว่าหลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 25421 กลุ่มทักษะ เหมาะสมแล้ว และเมื่อเปรียบเทียบแยกตามระดับ มาตรฐานของโรงเรียนก็พบว่าด้านบริหารบริการหลักสูตร ซึ่งครูที่สอนในโรงเรียนระดับมาตรฐานดี มีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่สอนในโรงเรียนระดับมาตรฐานปานกลางและระดับมาตรฐานพอใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ชวลี พึ่งแสงดี (2528 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาระบบการใช้หลักสูตร ของหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์ ผลการวิจัยสรุป ได้ว่า เกี่ยวกับปัจจัยป้อนเข้าระบบการใช้หลักสูตรของหน่วยงานทางการศึกษาระดับจังหวัดพบว่า ผู้บริหารการศึกษาและศึกษานิเทศก์ได้รับความรู้เรื่องการบริหารหรือการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในส่วนของกระบวนการใช้หลักสูตรนั้น ระดับจังหวัดได้กำหนดนโยบายการพัฒนาคุณภาพประถมศึกษา ซึ่งแจ้งบทบาทหน้าที่ในการใช้หลักสูตรของผู้บริหารโรงเรียน ทำการควบคุมและติดตาม จัดประชุมสัมมนา สนับสนุนงบประมาณและบุคลากร สนับสนุนงานวิจัย รายงานผลการใช้หลักสูตร ศึกษานิเทศก์ ระดับจังหวัดทำหน้าที่บริการเอกสารหลักสูตร และสื่อ การสอนเพิ่มเติมจากหน่วยงาน ส่วนกลางจัดสรรให้และติดตามผลการใช้หลักสูตรในระดับจังหวัด นั้นก็คือ การประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับหลักสูตรและการใช้หลักสูตร ซึ่งจัดมากในปี การศึกษา 2527

ฉลอง คงเจริญ. (2545) ทำวิจัยเรื่องศึกษาคูณลักษณะและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า

1. ผู้ปกครองนักเรียนมีคุณลักษณะที่แสดงออกทางความคิดต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผู้ปกครองนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ในด้านการวางแผนจัดการศึกษา การจัดหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง
3. ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองนักเรียนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีสหสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จีรสุดา เกียรติสกุหล . (2546 : บทคัดย่อ) การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 - 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2 ในด้านการวางแผนและการเตรียมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2 มีความคิดเห็นในด้านการเตรียมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและด้านปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ปราณี กระทุมเขตต์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนในเครือข่ายสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในการใช้หลักสูตร คือ 1) งานบริหารและงานบริการหลักสูตร ครูมีภาระรับผิดชอบทั้งงานสอนและงานพิเศษมาก แนวทางแก้ปัญหาควรมีการแยกครูที่ปฏิบัติการสอนและสายการสอนสนับสนุนการสอนให้ชัดเจน 2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีดำเนินการจัดดำเนินการจัดการเรียนรู้ แนวทางการแก้ปัญหา จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู - อาจารย์โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ครูขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการวัดผลและประเมินผล แนวทางแก้ปัญหา จัดทำเอกสารและจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง 3) งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ แนวทางแก้ปัญหา ควรมีการนิเทศภายใน การติดตามผลการใช้หลักสูตรเป็นระบบที่ชัดเจน

พรรณทิพย์ บัวชุม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายในสังกัดการประถมศึกษาจังหวัดนครพนมและสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สกลนคร ผลการวิจัยพบว่าสภาพการใช้หลักสูตรการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน ทั้งในภาพรวมและด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้อยู่ และการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของนักเรียนโดยรวม ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านสื่อการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความคิดเห็นของผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาโดยรวมและด้านการวางแผน ด้านการให้บริการ ด้านการสร้างและเผยแพร่ด้านการสนับสนุนอยู่ในระดับปานกลาง ผลการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าโรงเรียนและชุมชนได้ร่วมกันจัดหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับดี ถ้ามีการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรไปพร้อมกันจะทำให้เกิดผล มากขึ้น สำหรับครูผู้สอน จำนวน 40 คน ส่วนใหญ่มีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดทำสื่อการเรียนรู้อยู่และใช้สื่อสอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ และมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับ นักเรียนไปด้วยสำหรับนักเรียน 160 คน ส่วนใหญ่มีความสุขกับการเรียน เพราะนักเรียนได้คิด ได้ปฏิบัติได้แก้ปัญหาเอง และได้เลือกเรียนในสิ่งที่ตนถนัด สำหรับผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 120 คน ส่วนใหญ่มีบทบาทในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตามความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาที่ตัวบุคลากร เพราะทุกฝ่ายยังไม่พร้อมในการใช้หลักสูตร และมีปัญหาด้านงบประมาณ แนวทางแก้ไขตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน จะต้องมีการปรับปรุง พัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ สำหรับนักเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการการศึกษา ร่วมมือกันในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้นักเรียนอย่างเคร่งครัด

มณีนภา ชูติบุตร (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การประเมินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 : กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้ พบว่า 1) โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา : กรุงเทพมหานครประสบความสำเร็จในการจัดทำหลักสูตร แต่ส่วนที่โรงเรียนส่วนใหญ่ยังดำเนินการไม่ครบ คือ การตรวจสอบหรือประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตร 2) ผู้บริหารครูและนักเรียน ประเมินว่ามีการนำหลักสูตรไปใช้ระดับมาก โดยสิ่งที่ครูปฏิบัติมาก คือ การวิเคราะห์ความถนัด ความสนใจ และวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนและส่งเสริมให้นักเรียนแสวงหาความรู้โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3) ผู้บริหารโรงเรียนเห็นว่าโรงเรียนมีความสำเร็จในการใช้หลักสูตรในระดับปานกลาง คือประมาณร้อยละ 63 เมื่อพิจารณาจากความพึงพอใจของครู พบว่า ครูที่รู้สึกเฉย ๆ และไม่พอใจมีสูงถึงร้อยละ 45 สำหรับนักเรียนมีความเห็นว่าตนเองได้รับการพัฒนาจากการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก 4) ปัญหาสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ คือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เอกสารบางกลุ่มสาระการเรียนรู้ยังไม่มีประสิทธิภาพ สื่อการสอนที่ใช้ยังไม่ทันสมัย และดึงดูดความสนใจของนักเรียน นักเรียนแต่ละห้องมีจำนวนมากทำให้ครูดูแลไม่ทั่วถึง การประชาสัมพันธ์ยังมีน้อย และศึกษานิเทศก์ให้การนิเทศค่อนข้างน้อย

ธนัญชัย มณีธรรม (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่อง คือ 1) งานบริหารและบริการหลักสูตรครูมีภาระรับผิดชอบทั้งงานสอนและงานพิเศษมาก แนวทางแก้ปัญหา คือ ต้องเพิ่มจำนวนครูเพื่อลดภาระงานให้น้อยลง 2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูมีจำนวนคาบที่สอนมากเกินไป ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ แนวทางแก้ปัญหา คือ เพิ่มจำนวนครูเพื่อลดชั่วโมงสอน 3) งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด แนวทางแก้ปัญหา คือ ต้องจัดหางบประมาณให้เพียงพอ สำหรับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้หลักสูตรของโรงเรียนเครือข่าย คือ 1) งานบริหารและบริการหลักสูตร ไม่มีห้องสื่อเฉพาะที่จะให้สื่อการเรียนการสอน แนวทางแก้ปัญหา คือ ใช้ห้องเรียนมุมตู้เก็บสื่อ และจัดทำห้องเก็บสื่อโดยเฉพาะพร้อมทั้งครูรับผิดชอบ 2) งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ครูมีจำนวนคาบที่สอนมากเกินไป ทำให้การสอนขาดประสิทธิภาพ แนวทางแก้ปัญหา คือ ปรับจัดตารางสอนใหม่ให้เหมาะสม 3) งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ขาดบุคลากรทางการแนะแนว แนวทางแก้ปัญหา คือ ส่งครูเข้าอบรมหรือให้ต้นสังกัดส่งครูแนะแนวมาโดยตรง

งานวิจัยต่างประเทศ

เคลโลน (ปราณี กระทุมเขตต์ . 2546 : 37 ; อ้างอิงจาก Kellon.1992 : Abstract) ได้ทำการศึกษารายกรณีเรื่อง การติดตามการใช้หลักสูตร The Bummbu (หลักสูตรฉบับปรับปรุง) จากมหาวิทยาลัยควีน ในเมืองคิงส์ตัน งานวิจัยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับการฝึกฝนการใช้หลักสูตรของครูในระดับประถมศึกษาในพื้นที่ชนบทในประเทศ Sierra Leon งานวิจัยนี้ได้ทำการวิเคราะห์ผลกระทบ ความคิดเห็นและความรู้สึกของผู้วางโครงการเพื่อติดตามหลักสูตรปรับปรุงดังกล่าวนี้ จุดประสงค์ของการศึกษามี 3 ประการด้วยกัน ได้แก่ ประการแรกเพื่อทำให้หลักสูตรใหม่ของ Bummbu มีความกระฉับกระเฉงขึ้นในอันที่จะฝึกฝนครู ประการที่สอง เพื่อเป็นตัวบ่งชี้ถึงปัจจัยสำคัญของการติดตามโครงการ และประการที่สาม เพื่อเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรใหม่ของ Bummbu และ Fullan (หลักสูตรเก่า) ซึ่งเป็นผลเนื่องจากธรรมชาติของหลักสูตรใหม่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนชุมชนและครูผู้สอนให้เกิดความเข้าใจในการใช้หลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าหลักสูตรใหม่มีหลักเหตุผลและลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน

บินดา (Binda. 1989 ; 1492 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องผู้บริหารกับการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารต้องสนใจความต้องการของผู้เรียนมีการจัดสรรเวลาและทบทวนหลักสูตร จัดเตรียมวัสดุ สื่อการเรียนการสอน รวมทั้งรูปแบบการสอนมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหาร และการเตรียมการเป็นผู้นำ รวมทั้งผู้บริหารเองควรมี บทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก มีการให้

คำปรึกษาก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ โดยวางอยู่บนพื้นฐานของนโยบายส่วนกลางซึ่งแสดงให้เห็นบทบาทของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

บรู๊คส์ (Brooks. 1994 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรประถมศึกษาใน British Columbia เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการติดตามการใช้หลักสูตรประถมศึกษาในปี ค.ศ. 2000 จากมหาวิทยาลัยเทกซัส ในเมืองออสติน บรู๊คส์ กล่าวว่า หลักสูตรประถมศึกษาที่ได้ปรับปรุงใหม่จะครอบคลุมการศึกษา 4 ปี ซึ่งเน้นหนัก 4 ประการ ดังนี้ 1) การจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมและการศึกษาด้วยตนเอง 2) การรายงานแบบไม่มีการเปรียบเทียบในบรรยากาศแบบไม่มีชั้นเรียน 3) มีการร่วมมือกันทำกิจกรรมระหว่างผู้ปกครองและนักเรียน 4) การบูรณาการหลักสูตรทางด้านมานุษยวิทยา วิทยาศาสตร์ ความงามทางศิลปะและศิลปะประดิษฐ์ ซึ่งบรู๊คส์ได้สัมภาษณ์บุคคล 22 คน ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการผู้บริหารโรงเรียนและบุคคลอื่น ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวกับการศึกษาในระบบ

ลองเจนแบค ไมเคอร์. (Langenback, Michael 1972 : 35 – 8) ได้วิจัยเจตคติของครูที่มีต่อการใช้และการวางแผนพัฒนาหลักสูตรพบว่า ครูที่มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรได้คะแนนสูงกว่าพวกที่ไม่มีส่วนร่วม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน มีอิทธิพลต่อเจตคติของครู นอกจากนั้นยังพบว่าครูที่มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตรจะมีเจตคติในทางบวกต่อการใช้และการวางแผนพัฒนาหลักสูตรมากกว่าครูที่ไม่มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วม ซึ่งในการปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษนั้นครอบคลุมไปถึงการเลือกหนังสือประกอบการสอน หนังสือแบบฝึกหัด ควรพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความสอดคล้องกับปริมาณและคุณภาพของผู้เรียนและผู้สอน ความต้องการของสังคมและเป็นไปตามการสนับสนุนทางการเงินจากชุมชนหรือรัฐ ถ้าจุดมุ่งหมายดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป จุดมุ่งหมายของหลักสูตรก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งนี้หลักสูตรจะต้องมีความสัมพันธ์กันทั้งทางด้านทฤษฎีและปฏิบัติ

อิงลิชและสเตฟฟี (English and Steffy . 1983 :29-23) ได้ศึกษาความแตกต่างของการสร้างหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้พบว่า การวางแผนออกแบบสร้างหลักสูตรกับการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนนั้นมีความแตกต่างกัน การเสริมหลักสูตรเพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปตามเป้าหมายองค์ประกอบยังไม่สัมพันธ์กันเต็มที่ส่วนการนำหลักสูตรไปใช้จะต้องสัมพันธ์กับการบริหารหลักสูตร จะต้องมีการจัดการเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล

1. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
4. วิธีการจัดเก็บข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มลุ่มพินีสปีการศึกษา 2549 จำนวน 4 สำนักงานเขต 24 โรงเรียนตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 400 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 401 - 800 คน) โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 801 ขึ้นไป) ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้น 539 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูในปีการศึกษา 2549 ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร มีวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีการเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608 - 609) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้จำนวน 217 คน
2. สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้น และจำนวนครูในโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้น
3. กำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละชั้นโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับฉลากตามขนาดของโรงเรียน ได้โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 14 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 8 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน รวมครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขนาดโรงเรียน	ชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เล็ก 3 โรงเรียน	โรงเรียนวัดม่วงแค	7
	โรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม	7
	โรงเรียนสวนหลวง	7
กลาง 8 โรงเรียน	โรงเรียนวัดยานนาวา	15
	โรงเรียนวัดสวนพลู	15
	โรงเรียนวัดหัวลำโพง	15
	โรงเรียนวัดชัยมงคล	15
	โรงเรียนวัดดวงแข	15
	โรงเรียนวัดสระบัว	15
	โรงเรียนวัดภาชี	15
	โรงเรียนสุเหล้าบ้านดอน	15
ใหญ่ 3 โรงเรียน	โรงเรียนสวนลุมพินี	25
	โรงเรียนวัดธาตุทอง	25
	โรงเรียนวัดดอน	26
รวม 14 โรงเรียน		217

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัด กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของครูแบบสอบถามมี ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) จำแนกเป็น เพศ อายุ วุฒิต่างทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์เข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียน ประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งมีลักษณะเป็น

ข้อ คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน		5 ระดับดังนี้
5	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือ ตามลำดับดังนี้

ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

1. สอบถามและสัมภาษณ์บุคลากรครูเพื่อรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. นำข้อมูลจากการศึกษาและสัมภาษณ์มาสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยในด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล

4. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และรับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขและขอให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน คือ ผู้อำนวยการสมจิตต์ สำเร็จสุข อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ศิกษานิเทศก์จรัสลักษณ์ จิรวินุลย์ ศิกษานิเทศก์โสภณา บุญยกัลมพ และศิกษานิเทศก์ธิตยา จันทพลาบูรณ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจตามเนื้อหา เพื่อให้ข้อเสนอแนะ

6. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้งแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try out) ใ้กับครูในโรงเรียน

ประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนปทุมวัน โรงเรียนวิจิตรวิทยา และโรงเรียนวัดบรมนิวาส จำนวน 30 คน

7. นำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

8. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือไปยัง โรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา พร้อมแบบสอบถามโดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และจัดเก็บด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียน ระยะเวลาที่เก็บข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม – เดือน กุมภาพันธ์ 2550

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปคำนวณโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science / Personal Computer plus)

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวและสภาพทั่วไปของครูวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	มีการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร ใช้สถิติการทดสอบค่าที่ (t - test)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ตัวแปร มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่า (One - way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 248)

5. นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดมาหาความถี่ของผู้ตอบ แบบสอบถามที่เสนอแนวความคิดคล้ายคลึงกัน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1. ค่าร้อยละ

1.2. หาค่าเฉลี่ย (ชูศรี วงศ์รัตน์ : 2546 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ชูศรี วงศ์รัตน์ : 2546 : 65)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงพินิจของแบบสอบถามโดยใช้สูตร IOC (ส้าอังก์ งามวิชา. 2541 : 62)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของความคิดเห็นในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญ
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์ แอลฟา (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2538 : 200)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
	n	แทน	จำนวนของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนน เป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่มโดยใช้ t - test แบบ independent samples (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 170)

$$t = \frac{\overline{X}_1 - \overline{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน	t - distribution
	$\overline{X}_1$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 1	
	$\overline{X}_2$	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มที่ 2	

$$\text{โดยมี } df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2} \right]}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} \right)}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2} \right)}{n_2 - 1}}$$

S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 1	1
S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ 2	2
n_1	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 1	1
n_2	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ 2	2

3.2 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่า 2 กลุ่ม
ใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance)
(ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 236)

$$F = \frac{MS_B}{MS_W}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน	F - distribution
	MS_B	แทน	ค่าความแปรปรวน ระหว่างกลุ่ม	
	MS_W	แทน	ค่าความแปรปรวน ภายในกลุ่ม	

กรณีค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณเพื่อทดสอบความแตกต่าง
ของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม โดยวิธีของ เซฟเฟ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2546 : 248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้
กำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ในการแปลความหมายดังนี้

n	=	จำนวนครูในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ t (t-distribution)
F	=	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงของ F (F-distribution)
df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean Squares)
P	=	ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
*	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	=	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 จำนวน ร้อยละของสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน

สภาพทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	66	30.40
1.2 หญิง	151	69.60
รวม	217	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 30 ปี	77	35.50
2.2 30 – 40 ปี	78	35.90
2.3 41 ปีขึ้นไป	62	28.60
รวม	217	100.00
3. วุฒิทางการศึกษา		
3.1 ปริญญาตรี	195	89.90
3.2 สูงกว่าปริญญาตรี	22	10.10
รวม	217	100.00
4. ประสบการณ์ในการสอน		
4.1 ต่ำกว่า 5 ปี	106	48.80
4.2 ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป	111	51.20
รวม	217	100.00
5. ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร		
5.1 เคย	181	83.40
5.2 ไม่เคย	36	16.60
รวม	217	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สภาพทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ขนาดของโรงเรียน		
6.1 โรงเรียนขนาดเล็ก (มีจำนวนตั้งแต่ 1 - 400 คน)	21	9.70
6.2 โรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนตั้งแต่ 401 - 800 คน)	120	55.30
6.3 โรงเรียนขนาดใหญ่ (มีจำนวนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป)	76	35.00
รวม	217	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ครูที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 217 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 69.60 มีอายุ 30 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.90 มีวุฒิทางการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 89.90 มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 51.2 เคยมีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร คิดเป็นร้อยละ 83.4 และมีขนาดของโรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 55.30

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ดังแสดงในตาราง 3 - 23

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	3.99	0.37	มาก
ด้านการจัดการเรียนรู้	3.80	0.48	มาก
ด้านสื่อการเรียนรู้	3.79	0.49	มาก
ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.91	0.48	มาก
รวม	3.88	0.40	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีค่ามากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 3.99$) รองลงมาคือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.91$) ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.80$) และด้านสื่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.79$) ตามลำดับ

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู
ด้านโครงสร้างของหลักสูตร

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
1. มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ของสถานศึกษา	4.01	0.62	มาก
2. มีหน่วยการเรียนรู้การระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.06	0.55	มาก
3. มีความเหมาะสมระหว่างเวลาเรียนที่กำหนดกับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้	3.78	0.51	มาก
4. มีความเหมาะสมระหว่างเวลาเรียนที่กำหนดใน สาระการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ และสาระการเรียนรู้ เพิ่มเติม	3.84	0.65	มาก
5. มีความสอดคล้องกับสภาพสถานศึกษาและสภาวะ ปัจจุบัน	3.86	0.62	มาก
6. มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.18	0.57	มาก
7. มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	4.22	0.57	มาก
8. มีการกำหนดกิจกรรมแนะแนวที่ครอบคลุม กิจกรรมหลักของกิจกรรมแนะแนว	4.04	0.57	มาก
9. มีการทบทวนสาระการเรียนรู้และกำหนดเพิ่มเติม	4.17	0.54	มาก
10. มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและ สาระการเรียนรู้รายภาค	3.80	0.64	มาก
รวม	3.99	0.37	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านโครงสร้างของหลักสูตร โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมาก โดยมีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น มีค่ามากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 4.18$) และ มีการทบทวนสาระการเรียนรู้และกำหนดเพิ่มเติม ($\bar{X} = 4.17$) ตามลำดับ

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู
ด้านการจัดการเรียนรู้

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
1. มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ อื่นๆ	3.77	0.73	มาก
2. มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในกลุ่มสาระ เช่น การใช้เพลง การใช้เกม	4.05	0.70	มาก
3. มีการจัดการเรียนรู้โดยการจัดทำโครงงาน	3.48	0.79	มาก
4. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาเรียนหรือ นอกสถานที่ที่เหมาะสม	3.41	0.81	มาก
5. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะ กระบวนการคิดและการแก้ปัญหา	3.65	0.79	มาก
6. มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อ การเรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งนี้รวมถึงแหล่ง เรียนรู้อื่น ๆ	3.88	0.65	มาก
7. มีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาที่เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของผู้เรียน	3.76	0.64	มาก
8. มีการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน	3.97	0.67	มาก
9. มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการมุ่ง ให้ ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง	3.86	0.73	มาก
10. มีการจัดกิจกรรมที่บูรณาการทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึกต่อสังคม ตลอดจนทักษะกระบวนการ	4.21	0.60	มาก
11. มีใบความรู้ที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	4.00	0.61	มาก
12. ร่วมกับเพื่อนครูใช้โครงงานเป็นตัวเชื่อมโยงสาระ การเรียนรู้กับกลุ่มสาระอื่น	3.52	0.74	มาก
13. มีการใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนเกิด ความคิด	3.95	0.72	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
14. มีการจัดเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน	3.84	0.73	มาก
15. จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่นการจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้า	3.69	0.67	มาก
รวม	3.80	0.48	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการจัดกิจกรรมที่บูรณาการทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึกต่อสังคม ตลอดจนทักษะกระบวนการ มีค่ามากเป็นอันดับแรก ($\bar{X} = 4.21$) รองลงมา คือ มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในกลุ่มสาระ เช่น การใช้เพลง การใช้เกม ($\bar{X} = 4.05$) และ มีใบความรู้ที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน ($\bar{X} = 4.00$) ตามลำดับ

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านสื่อการเรียนรู้

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านสื่อการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
1. มีสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่น	3.62	0.57	มาก
2. มีสื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ที่ช่วยให้ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.77	0.67	มาก
3. มีการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	3.91	0.61	มาก
4. มีสื่อการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรที่นักเรียนต้องการเรียนรู้	3.88	0.61	มาก
5. มีสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา	3.83	0.69	มาก
6. มีการจัดให้ครูและผู้เรียนใช้สื่อการเรียนการสอนในการรับรู้ร่วมกัน	3.95	0.64	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านสื่อการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
7. มีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง	3.93	0.65	มาก
8. มีการจัดระบบการจัดเก็บซ่อมและบำรุงรักษาสื่อการเรียนรู้ให้มีความพร้อมที่จะมาใช้ประโยชน์	3.71	0.74	มาก
9. มีการใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง เช่น แผ่นภาพ บัตรคำ	4.00	0.77	มาก
10. มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกใช้สื่อ	3.47	0.80	มาก
11. มีการประเมินผลการใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง	3.74	0.75	มาก
12. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาสื่อให้สามารถใช้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	3.74	0.76	มาก
รวม	3.79	0.49	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านสื่อการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง เช่น แผ่นภาพ บัตรคำ ($\bar{X} = 4.00$) รองลงมา คือ มีการจัดให้ครูและผู้เรียนใช้สื่อการเรียนการสอน ในการรับรู้ร่วมกัน ($\bar{X} = 3.95$) และ มีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง ($\bar{X} = 3.93$) ตามลำดับ

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการวัดผลและประเมินผล

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการวัดผลและประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
1. มีการสร้างเครื่องมือ เช่น ข้อสอบ แบบทดสอบ ในการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.09	0.71	มาก
2. กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เน้น การประเมินตามสภาพจริง เช่น การทดสอบ	4.05	0.70	มาก
3. การปรับปรุงเครื่องมือและวิธีการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียน	4.08	0.63	มาก
4. มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน	3.98	0.74	มาก
5. นำผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไปใช้ในการตัดสินใจเลื่อนชั้น	3.69	0.67	มาก
6. การวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมทุกผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละสาระการเรียนรู้	3.86	0.73	มาก
7. มีการประเมินผลผู้เรียนก่อนเรียนทุกครั้ง	3.99	0.70	มาก
8. มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล	3.78	0.66	มาก
9. มีการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	3.73	0.73	มาก
10. ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	3.96	0.65	มาก
11. นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เช่น จัดสอนซ่อมเสริม	3.89	0.70	มาก
12. ให้นักเรียนร่วมกำหนดวิธีการประเมินทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้	3.77	0.60	มาก
13. มีการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์	4.02	0.70	มาก
รวม	3.91	0.48	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมีการสร้างเครื่องมือ เช่น ข้อสอบ แบบทดสอบ ในการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.09$) รองลงมา คือ การปรับปรุงเครื่องมือและวิธีการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียน ($\bar{X} = 4.08$) และ มีกำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เน้น การประเมินตามสภาพจริง เช่น การทดสอบ ($\bar{X} = 4.05$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน ดังแสดงในตาราง 8 - 19

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู	เพศ				t	P
	ชาย (n = 66)		หญิง (n =151)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	4.11	0.40	3.94	0.35	3.17**	0.01
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.92	0.51	3.75	0.46	2.43*	0.02
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.89	0.61	3.75	0.42	1.60	0.11
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.98	0.61	3.89	0.40	1.09	0.28
รวม	3.98	0.48	3.83	0.36	2.14*	0.04

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า ครูที่มีเพศต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเพศชายมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มากกว่าเพศหญิง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เพศชายมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มากกว่าเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เพศชายมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้มากกว่าเพศหญิง มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านด้านสื่อการเรียนรู้และด้านการวัดผลและประเมินผล เพศชายและเพศหญิงมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามอายุ

การใช้หลักสูตร สถานศึกษาของครู	ต่ำกว่า 30 ปี (n = 77)			30 – 40 ปี (n = 78)			41 ปีขึ้นไป (n = 62)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	4.00	0.30	มาก	3.93	0.45	มาก	4.01	0.33	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.61	0.58	มาก	3.86	0.46	มาก	3.97	0.25	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.60	0.52	มาก	3.82	0.50	มาก	4.01	0.33	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.74	0.57	มาก	3.93	0.41	มาก	4.11	0.33	มาก
รวม	3.74	0.45	มาก	3.88	0.41	มาก	4.04	0.25	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 – 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุ 30 – 40 ปี และอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน
จำแนกตามอายุ

การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของครู	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านโครงสร้างของ หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.78	0.39	2.85	0.06
	ภายในกลุ่ม	214	29.49	0.14		
	รวม	216	30.27			
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	4.71	2.35	10.96**	0.00
	ภายในกลุ่ม	214	45.92	0.22		
	รวม	216	50.62			
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	5.71	2.85	13.15**	0.00
	ภายในกลุ่ม	214	46.43	0.22		
	รวม	216	52.13			
4. ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	4.63	2.32	11.11**	0.00
	ภายในกลุ่ม	214	44.60	0.21		
	รวม	216	49.23			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	3.11	1.56	10.35**	0.00
	ภายในกลุ่ม	214	32.17	0.15		
	รวม	216	35.28			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 10 แสดงว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เพื่อให้ทราบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู แตกต่างกันในรายคู่ ไต่บั้งจึงทำการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ดังแสดงในตาราง 12 – 15

ตาราง 11 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวม
จำแนกตามอายุ

อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.74	3.88	4.04
ต่ำกว่า 30 ปี	3.74	-	0.14	0.30**
30 – 40 ปี	3.88	-	-	0.15
41 ปีขึ้นไป	4.04	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 11 แสดงว่า ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมมากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการ
จัดการเรียนรู้ จำแนกตามอายุ

อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.61	3.86	3.97
ต่ำกว่า 30 ปี	3.61	-	0.25**	0.35**
30 – 40 ปี	3.86	-	-	0.10
41 ปีขึ้นไป	3.97	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 12 แสดงว่า ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป และอายุ 30 – 40 ปี มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ มากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 13 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านสื่อการเรียนรู้ จำแนกตามอายุ

อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.60	3.82	4.01
ต่ำกว่า 30 ปี	3.60	-	0.22*	0.41**
30 – 40 ปี	3.82	-	-	0.19
41 ปีขึ้นไป	4.01	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 13 แสดงว่า ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านสื่อการเรียนรู้ มากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่มีอายุ 30 – 40 ปี มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านสื่อจัดการเรียนรู้ มากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 14 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตามอายุ

อายุ		ต่ำกว่า 30 ปี	30 – 40 ปี	41 ปีขึ้นไป
	$\bar{X}$	3.74	3.93	4.11
ต่ำกว่า 30 ปี	3.74	-	0.19*	0.37**
30 – 40 ปี	3.93	-	-	-0.18
41 ปีขึ้นไป	4.11	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 14 แสดงว่า ครูที่มีอายุ 41 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และครูที่มีอายุ 30 – 40 ปี มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่าครูที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามวุฒิทางการเรียน

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู	วุฒิทางการศึกษา				t	P
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	(n = 195)		(n = 22)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	3.99	0.39	4.00	0.23	0.17	0.86
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.81	0.48	3.78	0.56	0.25	0.81
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.78	0.51	3.89	0.28	1.46	0.15
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.91	0.48	3.94	0.42	0.29	0.77
รวม	3.87	0.41	3.90	0.34	0.32	0.75

จากตาราง 15 แสดงว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู	ประสบการณ์ในการสอน				t	P
	ต่ำกว่า 5 ปี		ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป			
	(n = 106)		(n = 111)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	3.97	0.34	4.02	0.40	0.86	0.39
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.69	0.54	3.91	0.40	3.34**	0.01
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.70	0.52	3.89	0.44	2.82**	0.01
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.84	0.55	3.99	0.38	2.33*	0.02
รวม	3.80	0.44	3.95	0.35	2.75**	0.01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 16 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่มีประสบการณ์ใน

การสอน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษามากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านโครงสร้างของหลักสูตรครูที่มีประสบการณ์ในการสอน ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป และครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 5 ปี มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู	ประสบการณ์การเข้ารับ การอบรมการใช้หลักสูตร				t	P
	เคย (n = 181)		ไม่เคย (n = 36)			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	4.02	0.39	3.87	0.28	2.25*	0.03
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.88	0.38	3.43	0.71	3.70**	0.01
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.87	0.45	3.43	0.53	5.08**	0.00
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.97	0.40	3.63	0.70	2.86**	0.01
รวม	3.93	0.36	3.59	0.50	3.94**	0.00

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 17 แสดงว่า ครูที่มีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่เคยมีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มากกว่าครูที่ไม่เคยมีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่เคยมีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มากกว่าครูที่ไม่เคยมีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ครูที่เคยมีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาด้านโครงสร้างของหลักสูตร มากกว่าครูที่ไม่เคยมีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 18 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การใช้หลักสูตร สถานศึกษาของครู	ขนาดเล็ก (n = 21)			ขนาดกลาง (n = 120)			ขนาดใหญ่ (n = 76)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการนำไปปฏิบัติ
1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร	3.90	0.30	มาก	4.00	0.38	มาก	4.01	0.39	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	3.73	0.45	มาก	3.82	0.47	มาก	3.80	0.52	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	3.76	0.46	มาก	3.81	0.49	มาก	3.77	0.51	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	3.93	0.42	มาก	3.95	0.45	มาก	3.85	0.53	มาก
รวม	3.83	0.36	มาก	3.89	0.39	มาก	3.86	0.43	มาก

จากตาราง 18 แสดงว่า ครูที่อยู่ในขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

ตาราง 19 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของครู	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านโครงสร้างของ หลักสูตร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.22	0.11	0.79	0.46
	ภายในกลุ่ม	214	30.05	0.14		
	รวม	216	30.27			
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.06	0.26	0.77
	ภายในกลุ่ม	214	50.50	0.24		
	รวม	216	50.62			
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.21	0.81
	ภายในกลุ่ม	214	52.03	0.24		
	รวม	216	52.13			
4. ด้านการวัดผลและ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.44	0.22	0.97	0.38
	ภายในกลุ่ม	214	48.79	0.23		
	รวม	216	49.23			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	0.30	0.74
	ภายในกลุ่ม	214	35.18	0.16		
	รวม	216	35.28			

จากตาราง 19 แสดงว่า ครูที่อยู่ในขนาดของโรงเรียนแตกต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 รวบรวมข้อมูลที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร จากแบบถามปลายเปิด มีครูแสดงความคิดเห็นและปัญหาอื่น ๆ จำนวน 120 คน จากกลุ่มตัวอย่างที่สมบูรณ์ จำนวน 217 คิดเป็นร้อยละ 55.30 ของแบบสอบถามทั้งหมด โดยนำเสนอในรูปจำนวนความถี่ ดังแสดงในตาราง 20-21

ตาราง 20 ปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู

ลำดับที่	ปัญหาอื่น ๆ ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติ	ความถี่
1	โรงเรียนจัดชั่วโมงสอนมากเกินไป	20
2	ขาดงบประมาณด้านสื่อการสอน	16
3	ครูขาดความชำนาญในการวัดและประเมินผล	15
4	สภาพท้องถิ่นรอบ ๆ ของโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ไม่เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น	10
5	สื่อไม่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน	8

จากตาราง 20 แสดงว่า ข้อที่เป็นปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูมากที่สุด คือ โรงเรียนจัดชั่วโมงสอนมากเกินไปมีความถี่ของปัญหา 20 คน ที่เป็นปัญหาลงมา คือ ขาดงบประมาณด้านสื่อการสอนมีความถี่ของปัญหา 16 คน ครูขาดความชำนาญในการวัดและประเมินผล มีความถี่ของปัญหา 15 คน สภาพท้องถิ่นรอบ ๆ ของโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ไม่เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น มีความถี่ของปัญหา 10 คน และสื่อไม่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน มีความถี่ของปัญหา 8 คน

ตาราง 21 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู
โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ลำดับที่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ในการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติ	ความถี่
1	ควรมีการทบทวนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสม	51
2	โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลไปในทิศทางเดียวกัน	38
3	ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและให้ผู้เรียนได้ลองศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	32
4	โรงเรียนควรมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนเองส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน	32
5	ควรมีการประเมินและวัดผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง	20
6	ควรมีจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น	18
7	ควรมีสื่อใหม่ๆ หรือมีการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มากขึ้น	16
8	มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและฝึกให้ผู้เรียนกล้าคิด	11
9	ควรมีการวัดและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง	10
10	ควรจัดอบรมให้ความรู้ในการวัดและประเมินผล	6

จากตาราง 21 แสดงว่า ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูเพิ่มเติม มากที่สุด คือ ควรมีการทบทวนปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสม มีความถี่ 51 คน รองลงมา คือ โรงเรียนควรกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลไปในทิศทางเดียวกัน มีความถี่ 38 คน ควรมีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการและให้ผู้เรียนได้ลองศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีความถี่ 32 คน โรงเรียนควรมีการผลิตสื่อการเรียนการสอนเองส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน มีความถี่ 32 คน และควรมีการประเมินและวัดผลการเรียนการสอนตามสภาพจริง มีความถี่ 20 คน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน ซึ่งสรุปสาระสำคัญและผลการวิจัยตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล
2. เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร จากการที่ใช้หลักสูตรครบทุกช่วงชั้นแล้วนั้น มีระดับการนำไปปฏิบัติอย่างไรและมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร ซึ่งผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการเสนอแนวคิดให้กับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตลอดจนการปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สมมติฐานของการวิจัย

1. ครู ที่มีเพศต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
2. ครู ที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
3. ครู ที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน
4. ครู ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน

5. ครูที่มีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน

6. ครูที่สังกัดโรงเรียนขนาดต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มลุ่มพินี้ ปีการศึกษา 2549 จำนวน 4 สำนักงานเขต 24 โรงเรียน ตามขนาดของโรงเรียน โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 400 คน) โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียนตั้งแต่ 401 - 800 คน) โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 801 ขึ้นไป) ซึ่งมีประชากรรวมทั้งสิ้น 539 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นครูในปีการศึกษา 2549 ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้จำนวน 217 คน

โดยใช้วิธีการเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608-609) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นชั้นและจำนวนครูในโรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มและกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้น กำหนดผู้ให้ข้อมูลในแต่ละชั้นโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากการจับฉลากตามขนาดของโรงเรียน ได้โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 14 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก 3 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง 8 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ 3 โรงเรียน รวมครูกลุ่มตัวอย่างจำนวน 217 คน ดังแสดงในตาราง 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของครูแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) จำแนกเป็น เพศ อายุ วุฒิต่างการศึกษา ประสบการณ์ในการสอน ประสบการณ์เข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรและขนาดของโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท (Likert) เป็นการสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินี้ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน	5	ระดับดังนี้
5 หมายถึง		มีระดับการนำไปปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง		มีระดับการนำไปปฏิบัติมาก
3 หมายถึง		มีระดับการนำไปปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง		มีระดับการนำไปปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง		มีระดับการนำไปปฏิบัติน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่มีต่อการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษา เพื่อขอความอนุเคราะห์ความร่วมมือไปยัง โรงเรียนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยนำหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักการศึกษา พร้อมแบบสอบถามโดยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และจัดเก็บด้วยตนเอง โดยขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ช่วยแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียน ระยะเวลาที่เก็บข้อมูลระหว่างเดือน มกราคม – เดือน กุมภาพันธ์ 2550

3. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ไปตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หลังจากนั้นนำข้อมูลของแบบสอบถามแต่ละชุดไปคำนวณโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Science / Personal Computer plus)

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยจะดำเนินการ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวและสภาพทั่วไปของครูวิเคราะห์โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งมีลักษณะข้อคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์การสอน ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร ใช้สถิติการทดสอบค่าที่ (t - test)

4. เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู จำแนกตาม อายุ วุฒิการศึกษา และขนาดของโรงเรียน เป็นการทดสอบความแตกต่างระหว่าง ตัวแปร มากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่า (One - way Analysis of Variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีของเซฟเฟ (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2546 : 248)

5. นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากแบบสอบถามปลายเปิดมาหาความถี่ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เสนอแนวความคิดคล้ายคลึงกัน

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลจากการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร สรุปผลได้ดังนี้

1. ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก
2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการจัดการเรียนรู้ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
5. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
6. ครูที่มีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้

หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. ครูที่อยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร สามารถนำมาอภิปรายได้ตามการสรุปผลการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ครูมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อให้สอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และชุมชนในการจัดการเรียนการสอน สอดคล้องกับการวิจัยของ ญัฐชยา นาคแนวดี (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ด้านการบริหารและบริการหลักสูตร และด้านการสนับสนุน และส่งเสริมการใช้หลักสูตร และสอดคล้องกับ ทาบา (Taba, 1962) นักพัฒนาหลักสูตรชาวอเมริกัน ให้ความสำคัญสนับสนุนให้โรงเรียนเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง โดยยึดหลักการดำเนินการจากระดับล่างหรือระดับรากหญ้า ทาบามีความเชื่อว่าครูใน โรงเรียนซึ่งเป็นผู้สอนโดยตรงควรจะเป็นผู้จัดทำหลักสูตรเอง มากกว่าส่วนกลางหรือเจ้าหน้าที่ระดับสูงเป็นผู้จัดทำและจัดส่งมาให้ และกล่าวว่าครูควรจะเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรจากการสร้างหน่วยการเรียนการสอนในเนื้อหาเฉพาะสำหรับเด็กในโรงเรียนก่อน

2. ครูที่มีเพศต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการจัดการเรียนรู้ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของ สุมาลี เมธโยดม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิตนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมอ่อนเกล้า สังกัดกรมสามัญศึกษา ประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพการเรียนการสอน ที่ส่งผลต่อความรู้สึกพึงพอใจในการเรียนศิลปะกับชีวิต ของนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมอ่อนเกล้า พบว่านักเรียนมีระดับความพึงพอใจทุกด้านโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกรายด้านพบว่า นักเรียนมีระดับความพึงพอใจทางด้านสภาพแวดล้อมทางการเรียนสูงสุด ข้อมูลเพศ มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิต โดยรวมต่างกัน 0.5

3. ครูที่มีอายุต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของ สยมพร ทองเนื้อดี (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการ บริหารงานของกลุ่มโรงเรียนในเครือสารสาสน์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ผลการวิจัย พบว่าครูปฐมวัยมีความคิดเห็นต่อการบริหารงาน ด้านกิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคาร สถานที่ ด้านวิชาการ ด้านธุรการ-การเงิน และความสัมพันธ์กับชุมชนอยู่ในระดับมาก พบว่า ผลการ เปรียบเทียบจำแนกตามอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์สอน ต่อการบริหารงานด้านวิชาการ ด้าน กิจการนักเรียน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ ด้านธุรการ-การเงิน ไม่แตกต่างกัน และ ส่งผล ถึงการเปรียบเทียบจำแนกตามระดับชั้นสอน กับการบริหารงานด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคาร สถานที่ ด้านธุรการ-การเงินและด้านความสัมพันธ์กับชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และสอดคล้องกับ ปราณี กระทุ้มเขตต์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตร สถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนในเครือข่ายสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัด พระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาในการใช้หลักสูตร คือ 1) งานบริหารและงานบริการ หลักสูตร ครูมีการรับผิดชอบทั้งงานสอนและงานพิเศษมาก แนวทางแก้ปัญหาควรมีการแยกครูที่ ปฏิบัติการสอนและสายการสนับสนุนการสอนให้ชัดเจน 2) งานดำเนินการเรียนการสอนตาม หลักสูตร ครูขาดความรู้ความเข้าใจวิธีดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ แนวทางการ แก้ปัญหา จัดอบรมให้ความรู้แก่ครู – อาจารย์โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบการวัดผลและประเมินผล แนวทางแก้ปัญหา จัดทำเอกสารและจัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องการวัดผลและประเมินผลอย่าง ต่อเนื่อง 3) งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ แนวทาง แก้ปัญหา ควรมีการนิเทศภายใน การติดตามผลการใช้หลักสูตรเป็นระบบที่ชัดเจน

4. ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่ แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับการวิจัยของธีรเดช มั่นยุติธรรม (2546 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานช่างอุตสาหกรรม ตามทรรชนะของผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 สรุปทรรชนะของผู้บริหารและครูผู้สอนไว้ 4 ด้าน และเปรียบเทียบทรรชนะเกี่ยวกับ สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานช่างอุตสาหกรรมของผู้บริหารและครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 โดยภาพรวมทรรชนะของ ผู้บริหารและครูผู้สอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน และสอดคล้องกับ จีรสุตา เกียรติสกุล . (2546 : บทคัดย่อ) การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มี ต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 - 2 ในโรงเรียน

ประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียน
 ประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2
 ในด้านการวางแผนและการเตรียมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ด้านปัญหาและ
 อุปสรรคในการจัดทำหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 ช่วงชั้นที่ 1-2 มีความคิดเห็นในด้านการเตรียมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาด้านความรู้ความ
 เข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและด้านปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

5. ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและราย
 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้
 ด้านสื่อการเรียนรู้ มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
 และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากครูสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลลดา
 แสงวัฒน์. (2524 :บทคัดย่อ) ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช
 2542 ในกลุ่มทักษะของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดโรงเรียนราษฎร์ในเขตกรุงเทพมหานคร
 การศึกษาพบว่า ครูส่วนมากมีความเห็นว่าหลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 2542 กลุ่มทักษะ
 เหมาะสมแล้ว และเมื่อเปรียบเทียบแยกตามระดับมาตรฐานของโรงเรียนก็พบว่าด้านบริหารบริการ
 หลักสูตร ซึ่งครูที่สอนในโรงเรียนระดับมาตรฐานดีมีความคิดเห็นแตกต่างกับครูที่สอนในโรงเรียน
 ระดับมาตรฐานปานกลางและระดับมาตรฐานพอใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ
 สอดคล้องกับ ลองเจนแบค ไมเคอร์. (Langenback, Michael 1972 : 35 – 8) ได้วิจัยเจตคติของ
 ครูที่มีต่อการใช้และการวางแผนพัฒนาหลักสูตรพบว่า ครูที่มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร
 ได้คะแนนสูงกว่าพวกที่ไม่มีส่วนร่วม ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการสอน มีอิทธิพลต่อ
 เจตคติของครู นอกจากนั้นยังพบว่าครูที่มีประสบการณ์หรือมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนา
 หลักสูตรจะมีเจตคติในทางบวกต่อการใช้และการวางแผนพัฒนาหลักสูตรมากกว่าครูที่ไม่มี
 ประสบการณ์หรือมีส่วนร่วม ซึ่งในการปรับปรุงหลักสูตรภาษาอังกฤษนั้นครอบคลุมไปถึงการเลือก
 หนังสือประกอบการสอน หนังสือแบบฝึกหัด ควรพิจารณาจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามีความ
 สอดคล้องกับปริมาณและคุณภาพของผู้เรียนและผู้สอน ความต้องการของสังคมและเป็นไปตามการ
 สนับสนุนทางการเงินจากชุมชนหรือรัฐถ้าจุดมุ่งหมายดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไป จุดมุ่งหมายของ
 หลักสูตรก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทั้งนี้หลักสูตรจะต้องมีความสัมพันธ์กันทั้งทางด้านทฤษฎีและ
 ปฏิบัติ

6. ครูที่มีประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตรต่างกัน มีการใช้หลักสูตร
 สถานศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
 พบว่า ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล มีการใช้
 หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านโครงสร้าง

ของหลักสูตร มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กองวิจัยทางการศึกษา (2544) ได้สำรวจความคิดเห็นครูเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน เพื่อศึกษาความคิดเห็นครูต่อสาระของหลักสูตรและการนำหลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐานไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการสำรวจพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) มีความเห็นว่าการนำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานไปใช้ให้ได้ผลนั้น ควรมีการพัฒนาใน 4 ด้านหลักๆ คือ การพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกระดับ ปรับปรุงระบบการบริหารจัดการศึกษาให้เข้มแข็ง ปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้และปรับปรุงระบบการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ พร้อมทั้งเสนอกลยุทธ์การพัฒนาในแต่ละด้านไว้ด้วย นอกจากนี้ควรมีผู้ให้คำแนะนำปรึกษาระหว่างการดำเนินงานการนำหลักสูตรไปใช้ และควรมีการทดลองใช้หลักสูตรก่อนใช้จริงอย่างน้อย 1 ปี

7. ครูที่อยู่ในขนาดของโรงเรียนต่างกัน มีการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉลอง คงเจริญ. (2545 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่องศึกษาคูณลักษณะและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองนักเรียนกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยรวมและรายด้าน มีสหสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรสุดา เกียรติสกุล. (2546 : บทคัดย่อ) การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2 ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาเปรียบเทียบของความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 - 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ในส่วนของการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกัน ดังนั้นอาจจะสรุปผลการศึกษาได้ว่า ขนาดของโรงเรียนที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1-2 ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสักัดกรุงเทพมหานคร มีข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ สำหรับสถานศึกษา ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านโครงสร้างของหลักสูตร พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ความเหมาะสมระหว่างเวลาเรียนที่กำหนดกับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการจัดประชุม กิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษาแบบบูรณาการสอดคล้องกับท้องถิ่น และควรมีครูผู้สอนจำนวนเพียงพอกับการจัดการศึกษารายวิชาที่เปิดสอน เพราะปัจจุบันครูส่วนใหญ่จะสอนหลายวิชาทำให้ครูมีจำนวนชั่วโมงที่สอนมากและวิชาที่สอนไม่ตรงกับวิชาเอกที่เรียนมาทำให้ประสิทธิภาพในการสอนมีดีเท่าที่ควร

2. การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาเรียนหรือ นอกสถานที่ที่เหมาะสม ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการจัดประชุม กิจกรรมระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในชุมชน หน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร และหน่วยงานภาคเอกชน ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาเรียนหรือ นอกสถานที่ หรือการนำนักเรียนไปศึกษาดูงานระหว่างโรงเรียน หรือแหล่งการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษา พร้อมทั้งมีการจัดกิจกรรมที่บูรณาการทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึกต่อสังคม

3. การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านสื่อการเรียนรู้ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกใช้สื่อ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการจัดหาวัสดุอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้ในการจัดการศึกษา และโรงเรียนควรมีการพัฒนา จัดแปลงสื่อที่มีอยู่ พร้อมทั้งผลิตสื่อใหม่ให้ตรงกับรายวิชาที่เปิดสอน และจัดโครงการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน โดยให้ผู้เรียนจัดทำโครงงานสื่อการเรียนรู้ในการจัดการศึกษา เพื่อที่จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

4. การใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ นำผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไปใช้ในการตัดสินใจเลื่อนชั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรมีการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยต้องมีหลักเกณฑ์การวัดและประเมินผลที่มีมาตรฐาน และจัดกระบวนการวัดและประเมินผลที่มีการสร้างเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล มีการตรวจสอบเครื่องมือ ใช้วิธีการประเมินจากสภาพจริง พร้อมทั้งมีการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มอื่นๆ เช่น เช่น กลุ่มเจ้าพระยา กลุ่มวิภาวดี กลุ่มตากสิน เป็นต้น
2. ควรศึกษาความต้องการและปัญหาของการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
3. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร
4. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของการมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับความสำเร็จในการจัดการศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อที่จะได้ข้อมูลการศึกษาค้นคว้าที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น
5. ควรศึกษาเปรียบเทียบในการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร โรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). แนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). สรุปผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาโครงการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย . กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2546). รายงานติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรมวิชาการ. (2545). แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2546). แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กองวิจัยทางการศึกษา. (2544). ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- จิรสุตา เกียรติสหัสกุล.(2546). การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 1 - 2 ในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มบูรพา สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์.(2547). การพัฒนาหลักสูตร : หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉลอง คงเจริญ.(2545).ศึกษาคูณลักษณะและความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- ชลลดา แสงวัฒน์. (2524). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สังกัดโรงเรียนราษฎร์ ในเขต กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ชวลี พึ่งแสงศรี. (2528). *การศึกษาระบบการใช้หลักสูตรประถมศึกษาของหน่วยงานทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2546). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.*
- ณัฐชา นาคแนวดี. (2549). *การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต พระโขนง กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ธำรง บัวศรี. (2542). *ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พัฒนาการศึกษา.*
- ธัญชัย มณีธรรม. (2547). *ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียน เครือข่าย สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- ธีรเดช มั่นยุติธรรม. (2546). *สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนวิชาโครงงานช่าง อุตสาหกรรม ตามทฤษฎีของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 7. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). พิษณุโลก : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.*
- ปราณี กระทุ้มเขตต์. (2546). *ปัญหาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนนาร่องและโรงเรียน ในเครือข่าย สังกัดกรมสามัญ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.*
- พรรณทิพย์ บัวชุม. (2546). *สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายในสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม และสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวิจัยศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ถ่ายเอกสาร.*
- มยุรี อุทัยวัฒนา. (2536). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มสร้าง เสริมประสบการณ์ชีวิต (สุขศึกษา) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (สาขาวิชาสุขศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่าย เอกสาร.*

- มณีนภา ชุตติบุตร.(2546). *สรุปการประเมินหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544*
กระบวนการนำหลักสูตรไปใช้. กรุงเทพฯ :หน่วยการศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษา.
ยุทธ ไกยวรรณ. (2545). *พื้นฐานการวิจัย*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- แรมสมร อยู่สถาพร. (2533). *การสร้างและการใช้หลักสูตรประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.
- วัฒนาพร ระบับทุกษ์. (2537). *การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้น*
พื้นฐาน. กรุงเทพฯ : บริษัท 프리ทวอน กราฟฟิค จำกัด.
- วิชัย วงษ์ใหญ่.(2538). *พัฒนาหลักสูตรและการสอน – มิติใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
ธเนศวรการพิมพ์.
- สยามพร ทองเนื้อดี. (2546). *ความคิดเห็นของครูปฐมวัยต่อการบริหารงานของกลุ่มโรงเรียนใน*
เครือข่ายสาสน์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. ปรินญาณิพนธ์ ค.ม.
(การศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). *พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร* . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
เซนเตอร์พับลิเคชั่น จำกัด.
- สุนีย์ ภูพันธ์. (2546). *แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร*. กรุงเทพฯ :
The Knowledge Center.
- สุมาลี เมธโยดม. (2544). *ความพึงพอใจในการเรียนวิชาศิลปะกับชีวิตนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดม*
น้อมเกล้า สังกัดกรมสามัญศึกษา ประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต,
สาขาวิชาดนตรี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2548). *รายงานสถิติการศึกษาปี 2547 โรงเรียนสังกัด*
กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2547). *การประเมินผลการเรียนรู้แนว*
ใหม่ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ : ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานรูปการศึกษา . (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ:
บริษัท 프리ทวอน กราฟฟิค จำกัด.
- ลำอานค์ งามวิชา. (2541). *การวิจัยธุรกิจศึกษา*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Binda, K. (1989,December). Elementary School Principle and The Process of
Curriculum Implementation. *Dissertation Abstracts Intrnational*. 50 : 1492 - A.

- Brooks, K.J. (1994, December). The reform of Primary Education in British Columbia : Teacher's Perceptions of the Initial Implementation of Year 2000 Primary Program. *Dissertation Abstracts International*. 55 : 1492 - A.
- English Frenwick W. and Betty E. Steffy. (1983, February). "Differentiating Between Design and Delivery Problem in Achieving Quality Control in School Curriculum Management" : *Educational Technology*, :29 – 32.
- Langenback, Michael. "Development of and Instruction to Measure Teacher's Attitude Towards Curriculum Use and Planning" *Education Research*. 66 (1) (September 1972) : 35 – 38.
- Robert V. Krejcie and Eayle W. Morgan. *Educational and Psychological Measurement*, 1970 : 608 – 609.
- Taba, Hilda. (1962). Curriculum Development: *Theory and Practice*. New York: Harcourt, Brace and World Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เป็นผู้พิจารณาตรวจข้อคำถาม และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม ประกอบด้วย

1. นางสาวจิตต์ สำเร็จสุข	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอน
2. นายสิฏฐากร ชูทรัพย์	อาจารย์คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. ดร.จรีลักษณ์ จิรวินบูลย์	ศึกษานิเทศก์ 7
สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
4. นางโศภนา บุญยกัลมพ	ศึกษานิเทศก์ 7
สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร
5. นางธิติยา จันทพลาบูรณ์	ศึกษานิเทศก์ 8
สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/๐815

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

/๑ มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดม่วงแค

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 7 คน คอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/ ๐8/๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมหาพฤฒาราม

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุมพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 7 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุมพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731, 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

โรงเรียนสวนหลวง	
วันที่	11/71
ลงที่	4. ก.พ. 50
เวลา	09.00 น.

ที่ ศธ 0519.12/0817

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนหลวง

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มชุมชน กทม” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 7 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มชุมชน กทม ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/08/4

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

/9 มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดยานนาวา

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเผยแพร่ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/ ๐ ๘ ๕๔

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเคราะห้เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสุเหล้าบ้านดอน

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเคราะห้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731, 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ที่ ศร 0519.12/ 0823

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดภาชี

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุมพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุมพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาคัดต่อนิสิต มือถือ 089-252-8161

โรงเรียนวัดสระบัว
ปี 101/2550
ชื่อ ๒ ก.พ. ๕๐
เวลา

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๘๕๕

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระบัว

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

มอม อ. (ส.ก.ร) ดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

ตั้ง วันที่ 16 ก.พ. 50

นางชนกพิณ วิสุทธิไพฑูริย์
(นางชนกพิณ วิสุทธิไพฑูริย์) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสระบัว
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

- 2 ก.พ. 2550

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063, 02-6641000 ต่อ 5731, 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มีชื่อ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๘๔/

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

/9 มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดควนแจ

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/๐๕๕๐

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

/๑ มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดชัยมงคล

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษากาไรใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษากาไรใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จิระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/๐819

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหัวลำโพง

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชษฐกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ: สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มีชื่อ 089-252-8161

ศาสตราจารย์
ดร. วิมล วัฒนศิริ
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์)
ผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดหัวลำโพง

1 ก.พ. 50

ที่ ศธ 0519.12/0818

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ผลการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนพลู

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 15 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเผยแพร่ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/ ๐๘๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธาตุทอง

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 25 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุ่มพินิจ สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มีถือ 089-252-8161

ที่ ศธ 0519.12/ ๐8๕5

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

/๑ มกราคม 2550

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสวนลุมพินี

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุมพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 25 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มลุมพินี สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญสิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

โรงเรียนวัดคอน	
รับที่	170
วันที่	12 ก.พ. 50
เวลา	12.00 น.

ที่ ศร 0519.12/ 0827

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110

19 มกราคม 2550

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคอน

เนื่องด้วย นางสาวแทนใจ ศรีนอก นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์ เรื่อง “การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มชุมชน สังกัดกรุงเทพมหานคร” โดยมี รองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลการวิจัย โดยขอให้ครู จำนวน 25 คน ตอบแบบสอบถามเรื่องการศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษากลุ่มชุมชน สังกัดกรุงเทพมหานคร ในระหว่างเดือน มกราคม 2550 – เดือนกุมภาพันธ์ 2550

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวแทนใจ ศรีนอก ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญศิริ จีระเชชากุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-6495063 , 02-6641000 ต่อ 5731 , 5646

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมกรุณาติดต่อ นิสิต มือถือ 089-252-8161

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของครู แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อสอบถามการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ

1. ด้านโครงสร้างของหลักสูตร
2. ด้านการจัดการเรียนรู้
3. ด้านสื่อการเรียนรู้
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดแสดงความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มลุ่มพินีสังกัดกรุงเทพมหานคร ใน 4 ด้าน คือ ด้านโครงสร้างของหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนรู้ และด้านการวัดผลและประเมินผล

2. กรุณาตอบแบบสอบถามครบทุกข้อ

3. คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้ และเก็บรักษาไว้เป็นความลับ การรายงานผลการวิจัยกระทำเป็นส่วนรวมไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] ตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

[] ชาย

[] หญิง

2. อายุ

[] ต่ำกว่า 30 ปี

[] 30 - 40 ปี

[] 41 ปีขึ้นไป

3. วุฒิทางการศึกษา

[] ปริญญาตรี

[] สูงกว่าปริญญาตรี

3. ประสบการณ์ในการสอน

[] ต่ำกว่า 5 ปี

[] ตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป

4. ประสบการณ์การเข้ารับการอบรมการใช้หลักสูตร

[] เคย

[] ไม่เคย

5. ขนาดของโรงเรียน

[] ขนาดเล็ก (มีจำนวนตั้งแต่ 1 - 400 คน)

[] ขนาดกลาง (มีจำนวนตั้งแต่ 401 - 800 คน)

[] ขนาดใหญ่ (มีจำนวนตั้งแต่ 801 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครู

คำชี้แจง แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามโปรดเขียน

เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติของครู ตามสภาพจริง ซึ่งแต่ละช่องมีความหมายดังนี้

5	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติมากที่สุด
4	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติมาก
3	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติปานกลาง
2	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติน้อย
1	หมายถึง	มีระดับการนำไปปฏิบัติน้อยที่สุด

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติ	ระดับการนำไปปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ของสถานศึกษา					
2	มีหน่วยการเรียนรู้การระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้					
3	มีความเหมาะสมระหว่างเวลาเรียนที่กำหนดกับ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้					
4	มีความเหมาะสมระหว่างเวลาเรียนที่กำหนดในสาระ การเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม					
5	มีความสอดคล้องกับสภาพสถานศึกษาและสภาวะ ปัจจุบัน					
6	มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน					
7	มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระและ มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น					
8	มีการกำหนดกิจกรรมแนะแนวที่ครอบคลุม กิจกรรมหลักของกิจกรรมแนะแนว					
9	มีการทบทวนสาระการเรียนรู้และกำหนดเพิ่มเติม					
10	มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีและ สาระการเรียนรู้รายภาค					

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติ	ระดับการนำไปปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	ด้านการจัดการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ					
12	มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในกลุ่มสาระ เช่น การใช้เพลง การใช้เกม					
13	มีการจัดการเรียนรู้โดยการจัดทำโครงการ					
14	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาเรียนหรือ นอก สถานที่ที่เหมาะสม					
15	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะกระบวนการ คิดและการแก้ปัญหา					
16	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถใช้สื่อการ เรียนรู้อย่างหลากหลายทั้งนี้รวมถึงแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ					
17	มีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาที่เหมาะสมกับ สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตของผู้เรียน					
18	มีการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนทุกขั้นตอน					
19	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการมุ่งให้ ผู้เรียนรับรู้และนำกระบวนการไปใช้จริง					
20	มีการจัดกิจกรรมที่บูรณาการทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึกต่อสังคมตลอดจนทักษะ กระบวนการ					
21	มีใบความรู้ที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน					
22	ร่วมกับเพื่อนครูใช้โครงการเป็นตัวเชื่อมโยงสาระการ เรียนรู้กับกลุ่มสาระอื่น					
23	มีการใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนเกิด ความคิด					
24	มีการจัดเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับ เทคโนโลยีในปัจจุบัน					
25	จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เช่น การจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้า					

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติ	ระดับการนำไปปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
26	ด้านสื่อการเรียนรู้ มีสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริงของท้องถิ่น					
27	มีสื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง					
28	มีการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้					
29	มีสื่อการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรที่นักเรียนต้องการเรียนรู้					
30	มีสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาของหลักสูตรสถานศึกษา					
31	มีการจัดให้ครูและผู้เรียนใช้สื่อการเรียนการสอนในการรับรู้ร่วมกัน					
32	มีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริง					
33	มีการจัดระบบการจัดเก็บซ่อมและบำรุงรักษาสื่อการเรียนรู้ให้มีความพร้อมที่จะมาใช้ประโยชน์					
34	มีการใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง เช่น แผ่นภาพ บัตรคำ					
35	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกใช้สื่อ					
36	มีการประเมินผลการใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง					
37	มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาสื่อให้สามารถใช้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น					
38	ด้านการวัดผลและประเมินผล มีการสร้างเครื่องมือ เช่น ข้อสอบ แบบทดสอบ ในการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
39	กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง เช่น การทดสอบ					
40	การปรับปรุงเครื่องมือและวิธีการการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียน					
41	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน					

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปฏิบัติ	ระดับการนำไปปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
42	นำผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไปใช้ในการตัดสินใจเลื่อนชั้น					
43	การวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมทุกผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละสาระการเรียนรู้					
44	มีการประเมินผลผู้เรียนก่อนเรียนทุกครั้ง					
45	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวัดผลและประเมินผล					
46	มีการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง					
47	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน					
48	นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เช่น จัดสอนซ่อมเสริม					
49	ให้นักเรียนร่วมกำหนดวิธีการประเมินทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้					
50	มีการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การคิด วิเคราะห์					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษาไปของครู
คำชี้แจง โปรดให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
ของครู

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านโครงสร้างของหลักสูตร.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการจัดการเรียนรู้.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านสื่อการเรียนรู้.....

.....

.....

.....

.....

.....

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการวัดผลและประเมินผล.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง
ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ตาราง 22 ค่าดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	ด้านโครงสร้างของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมาย ของสถานศึกษา	1	0	0	1	1	3	0.6
2	มีหน่วยการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหากลุ่มสาระ การเรียนรู้แกนกลาง	1	1	0	1	1	4	0.8
3	มีความเหมาะสมระหว่างเวลาเรียนที่กำหนด กับสาระการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ที่ คาดหวัง	1	1	1	1	1	5	1
4	มีความเหมาะสมระหว่างเวลาเรียนที่กำหนด ในสาระการเรียนรู้ ทุกกลุ่มสาระ และสาระ การเรียนรู้เพิ่มเติม	1	1	1	1	1	5	1
5	มีความสอดคล้องกับสภาพสถานศึกษาและ สภาวะปัจจุบัน	1	1	0	1	1	4	0.8
6	มีการกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้นสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน พุทธศักราช 2544	1	1	0	1	1	4	0.8
7	มีการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี และสาระการเรียนรู้รายภาค	1	1	0	1	1	4	0.8
8	มีการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ กับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตร	1	1	1	1	1	5	1
9	มีความสอดคล้องกับโครงสร้างของหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	0	1	1	4	0.8
10	มีการทบทวนสาระการเรียนรู้และกำหนด เพิ่มเติม	1	1	0	1	1	4	0.8

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
11	ด้านการจัดการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ร่วมกันกับกลุ่มสาระการ เรียนรู้อื่นๆ	1	1	0	1	1	4	0.8
12	มีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในกลุ่ม สาระ เช่น การใช้เพลง การใช้เกม	1	1	1	1	1	5	1
13	มีการจัดการเรียนรู้โดยการจัดทำโครงการ	1	1	1	1	1	5	1
14	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกเวลาเรียน หรือ นอกสถานที่ที่เหมาะสม	1	1	0	1	1	4	0.8
15	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นทักษะ กระบวนการคิดและการแก้ปัญหา	1	1	1	1	1	5	1
16	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถใช้สื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งนี้รวมถึงแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ	1	1	1	1	1	5	1
17	มีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นเนื้อหาที่ เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวิถีชีวิต ของผู้เรียน	1	1	0	1	1	4	0.8
18	มีการจัดการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุก ขั้นตอน	1	1	1	1	1	5	1
19	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้น กระบวนการมุ่งให้ ผู้เรียนรับรู้และนำ กระบวนการไปใช้จริง	1	1	1	1	1	5	1
20	มีการจัดกิจกรรมที่บูรณาการทั้งด้านความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และสร้างจิตสำนึกต่อ สังคมตลอดจนทักษะกระบวนการ	1	1	1	1	1	5	1
21	มีใบความรู้ที่สอดคล้องกับเรื่องที่เรียน	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
22	ร่วมกับเพื่อนครูใช้โครงงานเป็นตัวเชื่อมโยง สาระการเรียนรู้กับกลุ่มสาระอื่น	1	1	1	1	1	5	1
23	มีการใช้เทคนิคการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียน เกิดความคิด	1	1	1	1	1	5	1
24	มีการจัดเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัยและ สอดคล้องกับเทคโนโลยีในปัจจุบัน	1	1	0	1	1	4	0.8
25	จัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง เช่นการจัดทำรายงานการศึกษา ค้นคว้า	1	1	1	1	1	5	1
26	ด้านสื่อการเรียนรู้ มีสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับสภาพที่แท้จริง ของ ท้องถิ่น	1	1	1	1	1	5	1
27	มีสื่อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของ กิจกรรม ที่ช่วยให้ ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง	1	1	1	1	1	5	1
28	มีการใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
29	มีสื่อการเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาใน หลักสูตรที่ นักเรียนต้องการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
30	มีสื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาของ หลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	5	1
31	มีการจัดให้ครูและผู้เรียนใช้สื่อการเรียน การสอน ในการรับรู้ร่วมกัน	1	1	1	1	1	5	1
32	มีการผลิตสื่อการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ ปฏิบัติจริง	1	1	0	1	1	4	0.8

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
33	มีการจัดระบบการจัดเก็บซ่อมและบำรุงรักษาสื่อการเรียนรู้ให้มีความพร้อมที่จะมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	0	1	1	4	0.8
34	มีการใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง เช่น แผ่นภาพ บัตรคำ	1	1	0	1	1	4	0.8
35	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกใช้สื่อ	1	1	1	1	1	5	1
36	มีการประเมินผลการใช้สื่อที่ครูจัดทำขึ้นเอง	1	1	1	1	1	5	1
37	มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาสื่อให้สามารถใช้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	1	1	1	1	1	5	1
38	ด้านการวัดผลและประเมินผล มีการสร้างเครื่องมือ เช่น ข้อสอบแบบทดสอบ ในการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1
39	กำหนดวิธีการวัดผลและประเมินผลที่เน้นการประเมินตามสภาพจริง เช่น การทดสอบ	1	1	1	1	1	5	1
40	การปรับปรุงเครื่องมือและวิธีการการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับผู้เรียน	1	1	1	1	1	5	1
41	มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจน	1	1	1	1	1	5	1
42	นำผลการประเมินผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไปใช้ในการตัดสินใจเลื่อนชั้น	1	1	1	1	1	5	1
43	การวัดผลและประเมินผล ครอบคลุมทุกผล การเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละสาระการเรียนรู้	1	1	1	1	1	5	1

ตาราง 22 (ต่อ)

ข้อ	การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
44	มีการประเมินผลผู้เรียนก่อนเรียนทุกครั้ง	1	1	1	1	1	5	1
45	มีการส่งเสริมให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมใน การวัดผลและประเมินผล	1	1	0	1	1	4	0.8
46	มีการประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	1	1	0	1	1	4	0.8
47	ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลโดยใช้แฟ้มสะสมงาน	1	1	1	1	1	5	1
48	นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ เช่น จัดสอนซ่อมเสริม	1	1	1	1	1	5	1
49	ให้นักเรียนร่วมกำหนดวิธีการประเมินทั้งก่อนและหลังการเรียนรู้	1	1	0	1	1	4	0.8
50	มีการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การคิด วิเคราะห์	1	1	1	1	1	5	1

หมายเหตุ : ค่า IOC ที่สามารถนำไปใช้ได้ มีค่าระหว่าง 0.5 – 1.0

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสาวแทนใจ ศรีนอก
วันเดือนปีเกิด	4 มกราคม 2518
สถานที่เกิด	อำเภอ บรบือ จังหวัด มหาสารคาม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	112 ซอย สมเด็จพระปิ่นเกล้า 1 แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนวัดดอน สำนักงานเขตสาทร กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2534	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนผดุงนารี จังหวัด มหาสารคาม
พ.ศ. 2537	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนมัธยมวัดดุสิตาราม
พ.ศ. 2539	อนุปริญญา (อ.ศศ.) บริหารธุรกิจ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2544	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) การจัดการทั่วไป สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
พ.ศ. 2550	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) ธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ